DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P, NEGYEDÉVRE 7 P, FÉLÉVRE 14 P, EVENTE 26 PENGŐ
EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 104. SZÁM. *Debrecen, 1937 május 11 kedd* ÁRA: 10 FILLÉR.

Kereskedelem védelmében

Sesztina Nagybákay Jenő, az OMKE elnöke nagy beszédet mondott vasárnap az OMKE közgyűlésén a kereskedelemellenes irányzatokról — a tisztes kereskedelem érdekében. Sesztina Nagybákay Jenő, a több mint százéves debreceni cég szénior főnöke, olyan név viselője, amely név összeforrott a magyar kereskedelem történetével. Szavának tehát súlya van, olyan valőrje, amelynek igazságát nem lehet letagadni, vagy kézlegyintéssel elintézni. Politikailag és világnézetileg sem tartozik Sesztina Nagybákay Jenő arra az oldalra, amely ellen az új irányok nevében ma annyit hadakoznak, de Sesztina Jenő nem huny szemet az eltévelyedések előtt még akkor sem, ha ezek divatos jelszavak köntösében jelentkeznek.

Azt látjuk — hangsúlyozta Sesztina Nagybákay Jenő —, hogy nap-nap után a kereskedőosztály becsületéből akarnak letörni mindig nagyobb darabot, kötelességünk tehát önérzetes hangon megálljt kiáltanie. Az egész ország kereskedőtársadalmának nevében tiltakozott a kereskedői foglalkozás lebecsülése és deklasszifikálása ellen.

Nyilvánvaló, hogy az OMKE elnökének szava messzehangzó lesz és alkalmas arra, hogy egyes nagy tévedéseket helyreigazítson. Ilyen tévedés az, hogy nincs szükség kereskedelemre. Számtalan jelét látjuk annak, hogy a kereskedelmet mind szűkebbre akarják szorítani. Kétségtelen, hogy a gazdasági elzárkózás mai világában az állam kénytelen rendkívüli intézkedéseket tenni és a szabadkereskedelem elvét itt-ott félretenni. Ez azonban nem jelentheti azt, hogy minden téren megnyirbálja a szabadkereskedelem jogait. És főleg megengedhetetlen, hogy bizonyos körök mesterségesen kereskedelemellenes hangulatot teremtsenek ki. A kereskedelemre szükség van, a kereskedőnek pedig szüksége van a megbecsülésre és megértésre. Angliát a kereskedelem tette naggyá. A virágzó kereskedelem éppen olyan elengedhetetlen tartozéka a fejlődésnek, mint a termelő osztályok boldogulása, a gazda és iparos munkája. A patricius kereskedőcsaládok a multban büszkeségei voltak a nemzetnek. A ma kereskedője sokkal több gonddal, bajjal küzd, mint a boldog békeévekben. A megnövekedett terhek mellett még nagyobb rizikó is sujtja. Tehát nem támadásokat, hanem védelmet érdemel.

És sajátságos ez a magyar élet. Egyrészről kárhoztatják, hogy a tanult ifjúság nem megy a közgazdasági, kereskedelmi pályákra, másrészről viszont bizonyos körök igyekeznek lejáratni a magyar kereskedelem tekintélyét és becsületét. Hát ez nem jól van így. Ki kell irtani azt a szellemet, mely demagóg jelszavakkal ront hol egyik, hol másik foglalkozási ágra, mint legutóbb a kereskedelemnek. Inkább arra van szükség, hogy az egyes foglalkozási ágak között harmóniát, kölcsönös megértést teremtsenek és adják meg a lehetőséget minden tisztességes magyar embernek, legyen akár kereskedő, gazda vagy iparos, a becsületes megélhetésre. Ezt kívánja a nemzet érdeke, a társadalmi béke egyensúlya, a polgári társadalmi rend és az annyira sóvárgott jobb jövő.

Az olasz királyi pár budapesti tartózkodásának káprázatos programja

Jövő szerdán érkezik III. Viktor Emánuel király és Elena királynő leányával együtt Budapestre, hol 4 napig tartózkodnak

Budapest, május 10. Szerdán, május 19-én érkezik Budapestre Viktor Emánuel olasz király és abesszín császár Elena királynéval és császárnéval. *Az olasz királyi pár különvonata a jövő hét szerdán délelőtt 10 óra 5 perckor fut be a déli pályaudvarra*, 22-én hagyja el az uralkodó pár Magyarországot. 19-ike és 22-ike között bonyolítják le a nagyszabású programot, amelyen résztvesz gróf *Ciano* külügyminiszter, gróf *Senni* kabinetfőnök és az olasz közélet többszáz vezető egyénisége.

Jól informált helyről szerzett információk szerint a budapesti látogatás időtartama négy nap lesz. Az olasz királyi és császári pár leányával, Mária hercegnővel együtt jön Budapestre, ahová ugyanakkor megérkezik Ciano gróf olasz külügyminiszter is. Magyarország kormányzójának képviselője, valamint az olasz uralkodó pár és Mária hercegnő mellé beosztott díszszolgálat tagjai Székesfehérvárig elébe utaznak a legmagasabb vendégeknek.

Budapesten a keleti pályaudvaron a kormányzó és felesége fogadja az uralkodó párt. Az ünnepélyes fogadtatáson megjelennek a kormányzó kíséretén kívül a kormány tagjai, a közjogi méltóságok és más előkelőségek. A fogadtatás után az olasz uralkodó pár magyar díszfogaton vonul a királyi várpalotába.

A Várba való megérkezés után falusi népcsoportok magyar nóriselletben hódoló felvonulást rendeznek a legmagasabb vendégek előtt.

A gazdag négynapos programon szerepelnek többek között családi dejeunerek, a kormányzónál és feleségénél, két díszebéd, amelyet a kormányzó és felesége ad az olasz uralkodó pár tiszteletére a királyi palota nagy márványtermében. Viszonzásul az olasz uralkodó pár a kormányzó és felesége tiszteletére dejeunert ad a budapesti olasz követségen, utána díszelőadás az Operában. Ugyanesak családi dejeunert ad az olasz uralkodó pár tiszteletére József kir. herceg tábornagy és Auguszta kir. hercegnő budavári palotájukban. Darányi miniszterelnök és felesége és Kánya külügyminiszter különkülön villásreggelit ad Ciano gróf külügyminiszter, továbbá ő felségeik kíséretében levő személyiségek, valamint az olasz külügyminiszter kísérete és a budapesti olasz követség tagjai tiszteletére. A következő napon Vinci gróf budapesti olasz követ ad dejeunert Ciano gróf és a magyar kormány tiszteletére a követség palotájában. Darányi miniszterelnök és Kánya külügyminiszter kihallgatáson is megjelennek olasz királynál, aki budapesti tartózkodása megkoszorúzza a hősök emlékkövét és az olasz hősök sírjait.

Az uralkodó pár tiszteletére nagy katonai díszszemle lesz, majd elmennek a legmagasabb vendégek Gödöllőre is, ahol megnézik a solymászatot és utána vadászaton vesznek részt. Ezenkívül **tervbe van véve** a Nemzeti Muzeum megtekintése, továbbá egy garden parti a királyi várkertben. Ő felségeik Budapestről való elutazása ugyanolyan ünnepélyesen fog megtörténni, mint az érkezés.

—

Választójog és gazdasági kérdések a költségvetés vitájában

Friedrich a „szundikáló parlamenti géniuszról", Tildy Zoltán a bujtogató arisztokratákról.

Budapest, május 10. A képviselőház tegnap folytatta a költségvetés vitáját. Első szónok *Megay Meissner Károly*, ki védelmébe vette a kötött gazdasági rendszert. Olyan adottságokkal állunk szemben — mondotta —, hogy a kormány kereskedelempolitikai célkitűzéseit csak a jelenlegi rendszerrel tudja elérni. Adatokat olvas fel a kötött gazdálkodás igazolására.

Kertész Miklós a magánalkalmazottak nehéz helyzetét tette szóvá.

Friedrich István nagy derültséget keltve »*a szundikáló parlamenti géniuszról*« beszélt. Majd sürgette az Alföld fásítását és az öntözést. A titkos választójogról azt mondja Friedrich, hogy az nem lesz meg. Szóvátette a kartellek ügyét és azt mondotta, hogy a gazdasági kérdésekben a részletekben győzünk, de a csatát elvesztjük.

Tildy Zoltán komoly adóreform szükségességét hangoztatja. A kisgazdák életnívója nagyon leszállott és kétségbeejtő a vidéki kisiparosság helyzete is. *Akik az alföldi népet bujtogatják, részben az arisztokrácia tagjai.* Azt hiszik, hogy az általuk hangoztatott radikálizmus megáll a nagybirtok kapujánál. Ez pedig nem így lesz. A magyar gazdatársadalom fontos problémájáról hozott fel azután adatokat és egy új házhelyakciót sürgetet. Végül a Dunántúl egyke-problémájáról beszélt. *Meisler Károly* hangsúlyozta, hogy az adókivetésnél és behajtásnál a szocialis szempontokat kell figyelembe venni. *Máriássy Mihály* a borfogyasztási adó eltörlését kérte. *Rakovszky Tibor* aggodalommal fogadja a választójogi igéreteket. Vitéz *Lel-Össy Árpád* a költségvetés szociális szempontjait emelte ki. *Fábián Béla* hangoztatta, hogy nemzeti érdek, hogy itthon ne legyen egyenlőtlenség az állampolgárok között és ne legyen üldöztetés. A vitát holnap folytatják.

»HABAKUK VOLT AZ UTOLSÓ PRÓFÉTA«

A Ház folyosóján feltűnést keltett Friedrich Istvánnak az a jóslata, hogy nem lesz titkos választójog. A hírlapirók megkérdezték ezzel kapcsolatban *Darányi* miniszterelnököt, aki így válaszolt:

Úgy emlékszem, éppen Friedrich István mondta annakidején, hogy Habakuk volt az utolsó próféta. Ez a válaszom Friedrich Istvánnak. Egyébként lehetséges, hogy szerdán részletesebben válaszolok neki.

Ennyit mondott *Darányi* miniszterelnök, aki szerdán d. u. 5 órakor mondja el miniszterelnöki válaszát a költségvetés általános vitája során.

Bethlen István érdekes nyilatkozata egy francia lapban

Mark Eli Ravage amerikai ujságíró a párisi *Ce Soir*-ban cikksorozatot közöl azokról a beszélgetésekről, amelyeket Közép-Európa vezető államférfiúival folytatott. Ma az amerikai ujságirónak *Bethlen Istvánnal* folytatott interjúját közli a *Ce Soir* és vele egyidőben Budapesten *Az Est*.

— Angliának és az Egyesült Államoknak nem szabad résztvenniök a kontinens viszályában — jelentette ki gróf *Bethlen István* többek között. — Természetes szemünkben az, hogy *döntnökök legyenek Franciaország és Németország között*, miután Európa izgalmát és nyugtalanságát alapjában véve azok a különbségek okozzák, amelyek ezt a két nemzetet elválasztják egymástól.

— Magyarországgal szemben olyan szilárd a kisantant, mint valaha — mondotta később a volt miniszterelnök. — Elméletben talán engedékenyebb a hangulat velünk szemben Prágában. Ez nem ujság. Miniszterelnökségem ideje alatt a csehek háromszor is hajlandóságot mutattak arra, hogy elintézzék velünk a nézeteltéréseket. Amikor komolyra fordult a dolog, semmi sem lett belőle. A gyakorlati dolgok alatt területi revíziót értek.

— Minket azzal vádolnak — hangzik *Bethlen István* egyik mondata —, hogy a Dunamedencét revíziós agitációnkkal állandó forrongásban tartjuk. A valóságban a kisantant az, amely úgy betű szerint, mint szellemben egyoldalúan revideálta az aláírt szerződéseket. Gondjuk volt arra, hogy a népszövetségi alapokmány 19. szakaszát, mely a területi rendelkezések békés revízióját lehetővé teszi, egyszerűen félretolják, míg a 10. szakasz, amely a meglevő határok garantálásáról szól és amelyet Wilson elnök csak az előbbi egyensúlyozására fogadott el, szentnek és sérthetetlennek nyilvánították.

— Németország nem kizárólag a fegyverkezési iparban dolgozik — mondotta *Bethlen István* Németországról. — Békés iparágai is jól prosperálnak. Németország mindenesetre jól kiegyensúlyozott osztálytársadalom marad, míg Oroszország... Kérem, ne értsen félre — tette hozzá —, én nem vagyok náci, sőt éppen ellenkezőleg...

Hajduböszörmény és az Alsószabolcsi ármentesitő Társulat vitája

Uzonyi képviselő a vármegyei közigazgatási bizottság ülésén ismételten sürgette az árvizi társula-tok államositását. Rásó alispán és Fáy főispán kijelentései.

Hétfőn délelőtt tartotta *Fáy István* főispán elnöklésével Hajdú vármegye közigazgatási bizottsága havi ülését.

Rásó István alispán bejelentette, hogy a nánási választást megpetitionálták. Dr Benkő Géza képviselő igazolásáig szabadságot kap mint tiszti főügyész.

A legutóbbi ülésen panaszok hangzottak el az Alsószabolcsi Ármentesitő Társulat ellen. Az alispán jelentésében bejelentette a Böszörményi Mezőgazdasági Egyesület vonatkozó panaszát, mely szerint a város határán 56 ezer holdból 17 ezer hold árterületbe esik. A járulék 35 ezer pengő volt a mult évben, háromszorosa a földadónak, amely csak 11.613 pengő. Böszörmény semmi előnyt nem élvez a belvízszabályozás terén. A vitézi telkek nagy része és másik kétezer hold művelhetetlenné vált a vizállás miatt. Böszörmény ezért azt kéri, hogy az állam gondoskodjék az árvízlevezető munkákról és készitsék elő a társulat államositását.

Az alispán felhivására a társulat a panaszra jelentést küldött be és válaszoltak a mult ülésen elmondott kifogásokra is. A társulat jogosnak mondja azt a panaszt, hogy súlyosak a földbirtokterhek, azonban tévedés, hogy Böszörményben a földadó háromszorosát szedi a társulat. A járulék 21,799 pengő, tehát csak másfélszerese a földadónak. Hangsúlyozza a társulat, hogy sohasem uradalmak, vagy nagyobb érdekeltek kívánságait, hanem mindig az összérdekeltség céljait szolgálja. Kimutatást közöl és bizonyítja, hogy 1923-tól 1936-ig hat és félmillió pengőt vízi beruházásokra használtak fel. Bámutat a társulat arra is, hogy a 300 ezer holdas árterületből az idén csak 1500 hold szántó állt tavasszal víz alatt, a víz gyorsan levonult, nagyobb kárt nem okozott. A legelőket nem számítják ebbe az 1500 holdba. Böszörményben és Nánáson 500—500 hold állt időlegesen víz alatt, egyharmada ennek szántó.

Foglalkozik a társulat az államositás kérdésével. Több évtizedes probléma ez, azonban a miniszterium szinte megoldhatatlan kérdés előtt áll, mert a 60 magyar társulat 50 millió pengővel tartozik az államnak. Azért is nehéz a kérdés, mert az országban négymillió hold esik vízszabályozás alá, de a többi terület nem hajlandó osztozni ezekben a terhekben.

Dr *Uzonyi György* képviselő felszólalásában megállapította, hogy egyedül Böszörményben 1800 hold állt víz alatt. A társulati mérnök 40 hold vitézi földön állapította meg a vízállást, de a Gazdasági Egyesület tagjai ugyanezt a területet 180 holdra taksálták. A járulék Ujvárossy Lajos bizottsági tagnál is háromszorosa a földadónak. A nagy összegek ellenében a társulat Böszörményben semmit sem csinál, pedg néhány ezer pengőből a csatornákat kitisztithatná. A társulati tisztviselők ezrekre menő előlegeket kaptak, pedig ezeket a pénzeket vízlevezetési munkákra kellene használni. Helyesli, ha Hajdú megyéből akció indul meg a társulatok államositása iránt. Az egész ország fizesse a járulékokat.

Uzonyi azt kérte az alispántól, hogy a kihágási ügyek költségeit csökkentsék, a helyszinre szálljanak ki tárgyalásokra.

Rásó István alispán kijelentette, hogy a legutóbbi ülésen azt mondta, az Andrássy uradalom és az egri káptalan kivételes bánásmódban részesül a társulat részéről. Helyesbiti a kijelentését, ezek épp olyan mostoha elbánásban részesülnek, mint mi, mert a társulatnak nincs pénze. Azt is kijelenti, hogy a társulat elnökségét nem akarja támadni. A kiszállásoknál enyhiteni fogják majd a tárgyalási költségeket.

Fáy István főispán kijelentette, hogy a hivatalos fórumokkal való iratváltásban a beadványozó fél felelőssége tudatában kell hogy felsorolja az adatait, még akkor is, ha azok ránézve kedvezőtlenek volnának. Ami a társulatok államositásának kérdését illet, az a helyzet, hogy egyes társulatok gazdálkodása jövedelmező volt, ezek megtakarított tőkéjüket nem hajlandók az adósságokkal küzdő társulatok segitségére odaadni.

Az alispán jelentését a bizottság egyhangúlag tudomásul vette.

— Gyakran visszatérő székszorulás, rossz emésztés, vastagbélhurut, felfuvódás, oldalfájás, légzési zavar, szivdobogás, fejnyomás, fülzúgás, szédülés és lehangoltság esetén a természetes Ferenc József keserüvíz gyorsan megélénkíti a gyomor és a belek működését, az emésztést rendbehozza, s megszabadítja az embert a kellemetlen érzéstől s tiszta fejet és nyugodt alvást teremt. Számos kiváló orvos a Ferenc József vizet bélféregűzőkúráknál is igen jó eredménnyel alkalmazza Az orvosok ajánlják.

Inditvány szükséglakások épitésére

Gombosi Zoltán és Páll János törvényhatósági bizottsági tagok önálló indítványt nyujtottak be a májusi rendes közgyülésre, amelyben sürgős intézkedést kérnek a közgyüléstől és javasolják, utasitsa a közgyülés a polgármestert, hogy haladéktalanul változtasson a Debrecenben uralkodó szégyenteljes állapotokon és még a szigorú tél beállta előtt megfelelő szükséglakások építéséről gondoskodjon és a hajléktalanok menhelyének a szociális követelményeknek is megfelelő elhelyezéséről intézkedjék.

Tartós ondulálást
4 P-től garanciával készit
BATA fodrász, Csapó u. 4.

Az önálló indítványban előadják, hogy Debrecenben a nagyszabású lakásépitő tevékenység, amely az elszegényedettek lakáshoz juttatását célozná, eddig ismeretlen fogalom. Hiányoznak a szükséglakások. Van ugyan a városnak a Mikepércsi út 3. alatt 14 helyiségből álló szükséglakása, ebben 23 család lakik 98 személlyel, a Salétrom laktanyában 14 helyiségben 26 család 108 személlyel. Ez a helyzet azonban erkölcsi és közegészségügyi szempontból káros, mert 28 helyiségben 49 család lakik. A Ghillányiban a hajléktalanok menhelye nem más, mint két szobába tömörített fapricsek. Higiénikus berendezés, fertőtlenitő, sőt még mosdó sincsen. Két szük szobában télen 70—80 ember van összezsufolva.

Sajnos, Debrecenben egyre több család képtelen megfizetni a lakbérét, mindennaposak a kilakoltatások, gyakran hosszú ideig az utcán tanyáznak. A sok gyermekes családoknak nem igen adnak lakást.

Az önálló indítvány előreláthatólag a május 20-án tartandó közgyülés elé kerül.

Divatcipőt
beteg bokasüllyedéses lábakra betétes cipőt rendeljen bizalommal
Barnánál
Piac u. 47., az udvarban.

3611/1937 műsz.

HIRDETMÉNY.

Értesitem a közönséget, hogy a Püspökladány—beregszászi (hajdúsámsoni) állami útnak a tűzérlaktanyától a vámsorompóig terjedő szakaszán az útépitési munka megkezdődött s a cca 40 napig fog tartani. Ez alatt az idő alatt a forgalom az út mellett levő földesúton bonyolitandó le.

Debrecen, 1937 május hó 10.

Polgármester.

x **Gyomorsavtúltengés, gyomorfekély ellen csak „Hajduint“** használjon, hatása biztos, íze kellemes. — Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: Sztankay gyógyszertár, Debrecen.

HIRDETMÉNY. Felhivja a városi adóhivatal a város közönségét, hogy az 1937. év II. évnegyedére esedékes közad ótartozását 1937 május hó 15. napjáig befizetni el ne mulassza. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópénztárnál, vagy a 31713. számú postatakarékpénztári befizetési lap utján teljesithető. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejárta után a hivatal behajtási eljárást indit. *Városi adóhivatal.*

x **A debreceni országzászló mindenkié, adakozzék rá minden debreceni!**

VIGSZINHÁZ
Debrecenben először!
SZENES BÉLA nagysikerü vigjátéka:
Végállomás
Főszer. HÖRBIGER PÁL, Hans Moser.
Bemutató ma 5—7—9 órakor.

MEGNYILT a modernül berendezett és automatikus villany fagylaltgéppel felszerelt
Sántha fagylaltszalon
amely higiénikus fagyasztással és kiszolgálással várja Debrecen város közönségét.

A kenti herceg fogadta a koronázásra érkező magyar küldöttséget

Londonból jelentik: Kánya Kálmán külügyminiszter, Csáky István gróf követségi tanácsos és Rapaich Richárd lovassági tábornok, mint a m. kir. honvédség képviselője, Londonba érkezett, hogy Magyarországot VI. György király koronázásán képviselje.

Masirevich Szilárd londoni magyar követ és Álgya-Papp Zoltán alezredes, londoni magyar katonai attasé, Doverban várta a magyar küldöttséget, amelynek tagjait a londoni Victoria pályaudvaron **a kenti herceg**, mint VI. György király megbizottja, továbbá az angol kormány, az angol külügyi hivatal képviselői és a londoni magyar követség tagjai üdvözölték.

FÉNYES LAKOMA

London, május 10. Az uralkodó pár hétfőn fényes lakomát adott, aminőhöz hasonlót nem látott a Buckingham-palota V. György koronázása, azaz 1911. óta. **A 450 fönyi vendég között ott volt az angol uralkodó család valamennyi tagja, sok külföldi fejedelmi vendég, temérdek angol és külföldi előkelőség.**

A londoni koronázásra rekordidő alatt érkezett egy amerikai pilóta

Koronázási filmekkel akar azonnal Newyorkba visszatérni.

London, május 10. *Dick Merryl* amerikai repülő vasárnap délután 4.37 órakor felrepült a New-York melletti Floyd Bennett repülőtérről Craydon felé, ahonnan koronázási filmekkel akar azonnal New-Yorkba visszatérni. Az úttól a repülő 100.000 dollár hasznot remél. Merryl rádión jelentette, hogy az Uj-Skóciától délre fekvő Szent Péter-sziget felett repült el heves esőben és hogy kizárólag műszerei után kénytelen tájékozódni.

London, május 10. *Dick Merryl* amerikai óceánrepülő az Essex megyében levő Northweald közelében este 6 óra 20 perckor leszállott, majd tovább indult Croydonba, ahova 6 óra 38 perckor meg is érkezett.

London, május 10. *Dick Merryl* óceánrepülő 21 óra 33 perces rekordidő alatt tette meg az utat New-York és London között. A repülőgépével 160 mérföldes óránkénti sebességet ért el.

Öt duplafenekü bőrönd titka

Debrecenben nyomoztak a valutarendőrség tisztviselői. Budapesten elfogták Fränkl Adolf bűntársait.

Beszámoltunk a Fraenkl Adolf-féle valutacsempészésről, melyről a budapesti ügyészség valutanyomozó osztálya hivatalos jelentést adott ki. A gyékényesi határnál a minap leleplezett nagyszabású valutacsempészés ügyében a nyomozás most már befejeződött. Kiderült, hogy egy nagy valutacsempésztársaság került rendőrkézre, amelynek tagjai már régóta hivatásszerüen foglalkoznak nemzetközi pénzcsempészettel.

A valutarendőrség vezetői még a mult évben megtudták, hogy Debrecenben gyanús mesterséget folytat egy Fraenkl Adolf nevü fiatalember. Nemcsak Budapesten, de Debrecenben is jártak a valutarendőrség tisztviselő és itt *megállapitották, hogy Fraenkl Adolf gyakran járt külföldön és gyakorlott csempész.* Az utóbbi esztendőkben a jól jövedelmező szacharin- és kokaincsempészettel foglalkozott, ismeretlen társaival együtt. Már akkor tettenérték őt egy nagyobb csomag szacharin és kokain csempészésén. Megindult ellene a törvényes eljárás is, de később szabadlábra helyezték.

Tudták azonban a valutarendőrség nyomozó tisztviselői, hogy *Fraenkl Adolf* nem nyugszik bele abba, hogy alaposan kitanult mesterségét ne folytathassa s ezért már jóideje az ország minden határállomását diszkréten értesitették arról, hogy *ha Fraenkl Adolf átutazni kivánna, nemcsak ő maga, hanem minden csomagja is gondosan átkutatandó.*

Erre a valutarendőrségi utasításra jól emlékezett a Gyékényesen működő határrendőrség. Egy szerény harmadik osztályú fülkében utazott Fraenkl Adolf. Jelentéktelennek látszó kis személypodgyász volt csak nála, amikor leszállították a vonatról. Hiába kutatták át azonban gondosan minden zsebét, még kabátja béléseit is. Kirakatták vele egész bőröndjét. Fraenkl Adolf fölényesen hajtogatta:

— Csak ezt a pár szál ruhát viszem magammal, ninesen nálam más semmi.

Am amikor az üres koffert a határrendőrök kézbe vették, feltünt, hogy *a koffer még üresen is roppant nehéz.* Gondosan megvizsgálták és akkor vették észre, hogy az egyik oldalfala nem hasonlit a koffer többi oldalfalaihoz. Szétbontották és kiderült, hogy úgynevezett *duplafenekü, speciálisan készült koffer volt, amelynek lapos, üres ketős fenekén magyar pénzben több mint 80.000 pengő rejtőzvén magyar százpengősökben, több darab lapos egykilogrammos súlyú aranyrúd, különböző valuták, összesen 120.000 pengőnyi érték.*

Megindult a további nyomozás, mely szenzációs eredménnyel járt. Elfogták a Budapestre érkezett bűntársakat, akik abban a hiszemben, hogy Fraenklnek sikerült a pénzcsempészés, nyugodtan megszálltak a Royal-szállodában. Elfogták Glass József, Friedmann Dávid Mhály és Klein Miklós textilkereskedőket. *A házkutatás során öt darab ugyanolyan bőröndöt találtak náluk, mint amilyenben Fraenkl Adolf titokban pénzt szállitott. Mind az öt bőrönd duplafenekü volt. Ezeket bünjelként lefoglalták, egyet pedig átadtak a rendőri bünügy müzeumnak, mert ilyen még ott sem volt eddig.*

A rendőrség megállapitása szerint a letartóztatottak mind egy titokzatos, *még eddig fel nem derített pénzcsempésző tőkés társaságnak fix javadalmazású alkalmazottai voltak, akik fizetésükön kivül egy-egy sikeres útért magas jutalmat is kaptak.*

Titokzatos nikotinos öngyilkosság a Thaly Kálmán uccán

Egy Máv. csoportvezető öngyilkossága.

Tragikus módon vetett véget életének vasárnap hajnalban Tóth Jenő 36 éves MÁV csoportvezető, Thaly Kálmán ucca 5. szám alatti lakos. *Hatalmas adag nikotinnal megmérgezte magát s a borzalmas méreg rövid idő alatt végzett az életerős férfival.*

Tóth Jenő vasárnap éjszaka nem tartózkodott odahaza. Hajnalban öt óra tájban ment haza. Bement a szobájába és levetkőzött. *Aztán bevette az előre elkészitett hatalmas adag mérget.*

Negyedóra múlva a szomszédszobában fekvő felesége hangos hörgésre lett figyelmes. Átszaladt a férje szobájába s ott találta Tóth Jenőt az ágyon fekve, arca és szája tele volt vérhabbal. Mellette a földön hevert az edény, melyből a mérget bevette.

Segélykiáltásaira összeszaladt az udvar s a közelben levő telefonállomásról értesitették a mentőket. Mire azonban ezek kiérkeztek, *Tóth Jenő már halott volt.* A mentőorvos megállapitotta, hogy a borzalmas méreg alig félóra alatt végzett vele.

Tóth Jenő búcsúlevelet hagyott hátra, melyben megható szavakban búcsúzott el feleségétől, akivel nyolc éve volt házas és mindig a legjobb egyetértésben éltek. Tettének okát búcsúlevelében sem indokolta meg s az a legnagyobb rejtély.

Az öngyilkosságot jelentették a rendőrségnek, mely megindította a vizsgálatot a titokzatos öngyilkosság ügyében. Egyben elrendelték a holttest felboncolását.

Sodronyágybetétet
NEUMANN, Péterfia ucca 19.
legjobb minőséget készit

Riadóautót a rendőrségnek

A legközelebbi városi közgyülésre Pataky József törvényhatósági bizottsági tag önálló indítvány nyujtott be, melyben kéri a rendőrségnek riadó-autóval ellátását.

Indokolásában kifejti Pataky József bizottsági tag, hogy a rendőrségi és közbiztonsági közegek csak akkor tudnak eredményes munkát végezni, ha minden olyan eszköz rendelkezésükre áll, melyet megkiván a haladás. Fővárosunktól eltekintve, városunknál sokkal kisebb külföldi városok gondoskodtak arról, hogy rendőrségüket riadó-autóval lássák el, ami lehetővé teszi pillanatok alatt a tett szinhelyén való megjelenést. Ezzel azonban nemcsak a köz- és vagyonbiztonságot mozdithatják elő, hanem mivel riadó-autóval pillanatok alatt a helyszinre lehet érkezni, meg lehet kímélni a rendőrségi közegnek nagyon sokszor indokolatlan készenlétbe helyezését. A bűntények nyomozásánál is rendkivül fontos a gyors helyszinelés, amely a riadó-autó segitségével ideálisan megvalósitható. — Kéri tehát az önálló indítvány tevője, hogy a városi törvényhatóság irjon fel a belügyminiszterhez, hogy az államrendőrség debreceni kapitányságát sürgősen lássa el egy riadó céljait szolgáló, ugynevezett kis-teherautóval.

Mielőbbi belépésre gyakorlott, ha alább katolikus
eladósegédet
keres posztókereskedés. Fényképpel ellátott sajátkezü irásos ajánlatok kiképzés és eddigi müködés, továbbá a fizetési igények megjelölésével a lap kiadóhivatalához „Üzletérzék" jelige alatt intézendők.

SENATOR
CELOFILTER
FÜSTSZÜRŐS CIGARETTAHÜVELY

Hirdetmény az épületek átalakításával kapcsolatban engedélyezhető adókedvezményről

Az 1936 évi Budapesti Közlöny dec. hó 22 napján, 293-iki, illetve az 1936 évi Pénzügyi Közlöny december 31-én 31-iki számában megjelent 1936 évi 160.000 P. M. rendeletben foglaltak alapjan figyelmezteti a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy az 1937 év végéig teljesen befejezett átalakitási munkálatok után adókedvezményben részesülhetnek:

1. Az állandóan adómentes épületnek (épületrésznek) adókötelessé történő átalakítása esetére minden munkálat után;

2. A különben még használatban levő, a mai kor követelményeinek megfelelően lényegesebb költséggel átalakított adóköteles épületek után;

3. Az egyes, bérbeadás utján hasznosított, a mai kor követelményeinek megfelelően átalakított adóköteles bérletmények után.

A rendeletben biztosított adókedvezmények nem igényelhetők ha az átalakítandó épület a megállapított szabályozási vonalnál kijebb, vagy beljebb áll, valamint ha az ucca szintjénél magasabb talajszinten, vagy mélyebben fekszik, kivéve, ha azt a szabályrendelet megengedi.

Aki az átalakításokra biztosított adókedvezményt igénybe akarja venni köteles legalább 8 nappal az átalakitási munkálatok megkezdése előtt a pontos méretekkel ellátott kiviteli terveket és az átalakítási munkálatokról szóló részletes költségvetést két—két példányban a város polgármesterének címezve (városháza, iktatóhivatal) benyujtani. A kedvezmény iránti igényt bejelentő beadványhoz olyan hatósági bizonyítványt is kell csatolni, amely igazolja, hogy a szabályozási vonalt illetően kizáró ok nem forog fenn. — Ezen bélyegmentes bizonyítványt az elsőfokú közigazgatási hatóság (Kossuth ucca 20„ rendőrségi palota) adja ki a mérnöki hivataltól az érdekelt fél által előzetesen beszerzendő díjmentes igazolás alapján, **tehát mivel Debrecenben igen sok épületet érint a szabályozási vonal, ajánlatos mindenekelőtt a városi mérnöki hivatal (Csapó és Burgondia ucca sarok, ipariskola) igazolását megszerezni,** ahol a felek, nemcsak a szabályozási vonal érintése folytán fennálló esetleges kizáró okokról, hanem arról is felvilágositást kapnak, hogy az átalakítási munkálatokhoz épitési engedélyre van-e szükség, mert azt külön kell kérni, ami nem bélyegmentes.

Az átalakítási kedvezményekkel kapcsolatban a házbirtokos által teendő előzetes bejelentés és mellékletei, valamint az utólagos bejelentés és zárszámadás, illetékmentesek.

A zárszámadáshoz csatolt mindennemü mellékletek, amennyiben kizárólag a kedvezményekhez való igazolásokra a pénzügyi hatóság részére állíttatnak ki, feltételesen illetékmentesek, az eredeti számlák számlabélyegilletékének kivételével.

A házbirtokos az adókedvezményeket csakis azon költségek után igényelheti, amelyeket **sajátjából fedez** és ezek a költségek a családi házaknál (legfeljebb három lakásos ház) az 1937 évre megállapított házadóalap 30 százalékát, a bérházaknál a házadóalap 15 százalékát, állandóan adómentes épület, illetve egyes bérlemény átalakítása esetén a belső köbtartalomhoz viszonyitva köbméterenként 2.50 fillért elérik.

A bérlők által fedezett költségek után adókedvezmények még az esetben sem járnak, ha a bérlő a költségek fedezésére szerződésileg kötelezve van és a bérlő által végeztetett tatarozási költséget a házbirtokos a házadókivetés alapjául be is vallja.

Ugyancsak nem jár adókedvezmény az átalakítási és tatarozási költségek azon része után, amely biztosításból, közületek, vagy harmadik személy által fizetett kártalanításból megtérül.

Ha a házbirtokos a Pénzintézeti Központ tagjai sorába tartozó pénzintézetek által a házak tatarozása céljából rendelkezésre bocsájtott hitelt vesz igénybe, úgy a bejelentésben ezt a körülményt kifejezetten meg kell emliteni.

Az átalakítási munkálatok befejezését legkésőbb a befejezés napjától számított harminc nap alatt kell irásban bejelenteni a város polgármesteréhez, hivatkozva az alapbejelentést tudomásul vevő határozat számára, s feltüntetve azt az összeget, amely után a házbirtokos az adókedvezményeket igényli.

A beadványhoz csatolni kell az esetleges épitési engedélyt, a végzett munkálatokról szerkesztett számadást, az annak mellékletét képező elszámolási terveket, méretkimutatásokat, eredeti számlákat, nyugtákat, azok összesítését és az ellenőrzési díj befizetését igazoló csekk elismervényt.

A m. kir. pénzügyigazgatóság Debrecen részére nyitott 101705 sz. „átalakítási költségszámla" javára beküldendő ellenőrzési díj a bejelentett kedvezményért együttes átalakítási és tatarozási költségek két ezrelékének megfelelő felfelé pengőre kikerekített összege, de legalább 5 pengő. Az összeg befizetése előtt a beadványt érdemi tárgyalás alá venni nem lehet és a befizetett összeget semmiféle cimen nem lehet visszakövetelni.

Ezen befizetett ellenőrzési díjak a helyhatósági közegek részére az érvényes szabályrendeletek értelmében fizetendő díjakat és azok mérvét nem érintik.

Hogy az adóköteles épületeknél, valamint adóköteles bérleményeknél milyen átalakítási s ezekkel egyidejüleg végzett tatarozási munkálatok közül melyek után engedélyezhető adókedvezmény, az elől hivatkozott miniszteri rendelet 3 és 4 paragrafusaiban tételenként fel van sorolva, mig a rendelet 5 paragrafusa a kedvezményből kizárt munkálatokat nevezi meg.

A rendelet 10 paragrafusa szerint a kedvezmény megállapitása esetén az átalakított épület után kivetett házadó házadórendkivül pótlék s községi pótadó együttes összegéből levonásba hozandó 1. az adókedvezményre jogalapot szolgáltató átalakítási költség 50 százaléka, de legfeljebb az előző pontban emlitett átalakítási költségeknek feleösszege után.

Az adózót megillető kedvezményt elsősorban az adózó terhén fennálló előző évről hátralékos adótartozás kiegyenlítésére kell felhasználni éspedig arra való tekintet nélkül, hogy adózó a hátralék megfizetésére fizetési kedvezményben részesült-e vagy sem. A hátralékban azonban az átalakított ház után az adókedvezmény megállapítása évében kivetett házadó, rendkivüli pótlék és községi pótadó együttes összegének legfeljebb ötszörösét szabad kiegyenliteni.

Ha a házbirtokost megillető adókedvezmény nagyobb, mint a kiegyenlített hátralék, az ezt meghaladó összeget, vagy ha hátralék nem volt a teljes kedvezményt a következő év január hó elsejétől 5 egyenlő évi részletben kell az átalakított ház után az egyes évekre kivetett házadó, rendkivüli pótlék és községi pótadó együttes összegéből levonásba hozni.

Az évenként levonásba hozható összeg azonban a kiegyenlített hátralék egyötöd részével együtt sem haladhatja túl az átalakított épület után az illető évre kivetett házadó, rendkivüli pótlék és községi pótadó együttes összegét.

Az adókedvezmény akkor sem hosszabbítható meg, ha annak összege a fentiek szerint levonható házadó, rendkivüli pótlék és községi pótadó együttes összegét meghaladja.

Egyébként a rendelet a városi adóhivatal kivetési ügyosztályában (városháza épület, számvevőségi folyosó, I. em. 27. számú szobájában) a hivatalos órák alatt az érdekeltek által megtekinthető, azokból ott kivonat készíthető és az ügyosztály készséggel ad felvilágositásokat és útbaigazításokat is, amelyeket még vállalatbaadás előtt ajánlatos megszerezni.

Városi adóhivatal.

Sesztina-Nagybákay Jenő tiltakozott a kereskedelem lebecsülése ellen

Az OMKE közgyülése.

Vasárnap közgyülést tartott az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület, amelynek fővárosi és vidéki kereskedő tagjai nagy számban jelentek meg.

Sesztina-Nagybákay Jenő elnöki megnyitójában utalt arra, hogy a kerskedelem ma nem tudja kifejteni tevékenységét, mert mesterséges konstrukciók, káros elfogultságok következtében megbénitva és megbéklyózva az elszegényedés szomoru tüneteit mutatja. **Az egész ország kereskedő társadalma nevében tiltakozik a kereskedői foglalkozás lebecsülése ellen,** mert ma nap-nap után a kereskedőosztály becsületéből akarnak letörni mindig nagyobb darabokat. A kereskedők közti **különbségtevés egyetlen alapja a kereskedő tisztessége lehet.** Igaza van a nemzetközi kereskedelmi kamara elnökének, aki szerint a mai autarchiákban **kereskedőink tisztviselők lettek és a tisztviselők lettek viszont a kereskedők.** Adják vissza a köztisztviselői kart a maga adminisztrativ feladatainak, a kereskedelmet pedig a magyar kereskedőknek!

Magyar Bertalan társelnök arról beszélt, hogy az egykézrendszer kivette a kereskedést a kereskdelem kezéből és nemzeti ajándékként átadta azt az export terén mükedvelői szövetkezeteknek.

Vértes Emil alelnök javaslatára elhatározta az OMKE Sándor Pál emlékének megörökitését. Székács Antal felsőházi tag a kereskedelem sulyos közterheire hivta fel a figyelmet, majd **Balkányi** Kálmán igazgató terjesztette elő tartalmas évi jelentését. Horváth István főtitkár mindhárom határozati javaslatban foglalta össze a kereskedelem mai kivánságait, köztük **az adók csökkentését, a szövetkezetek támogatásának és az egykézrendszernek megszüntetését,** a szomszéd államokhoz való gazdasági közeledést, a buza határidőüzlet helyreállitását és a gazdasági korlátozások megszüntetését.

Mössmer Pál alelnök, tasnádi **Kardos** Gyula és mások felszólalása után a közgyülés elfogadta a beterjesztett javaslatokat és elhatározta, hogy junius első hetében az ország kereskedői minden megye székhelyén tiltakozó nagygyülést tartanak a kereskedelemellenes gazdaságpolitika megszüntetése érdekében.

Anyák napja Debrecenben

Debrecenben vasárnap méltó módon tartottak megemlékezést az anyaság kultuszáról ,az Anyáknapja jelentőségéről.

Már reggel hét órakor zenés ébresztő volt. A honvédlaktanyától kiindulva a katonazenekar ébresztőt tartott a város főbb útvonalain, míg a MÁV Egyetértés zenekara a város másik részén adott ébresztőt. Az összes református templomokban anyáknapi témáról tartottak istentiszteletet. Délelőtt 10 órakor a Meteor mozgóban elemista tanulók részére tartottak műsoros ünnepélyt, melyen *Kovács Kálmán* igazgató-tanító mondott nagyhatású beszédet. Délután a templomokban és imaházakban vallásos ünnepélyt rendezett a KIE szavalatokkal, énekszámokkal.

Délután hat órakor a vármegyeháza dísztermében a KIE rendezésében nagyszabású, anyáknapi záró műsoros ünnepély volt, melyen megjelentek *Fáy István* főispán és neje, *Makláry Károlyné*, *Kölcsey Sándorné* és Debrecen előkelő társadalmának minden tagja.

A MÁV Egyetértés énekkarának pompás énekszáma után *Uray Sándor* lelkipásztor, kormányfőtanácsos megnyitó beszédében ismertette az Anyák-napja megszentelésének történetét. Ez a gondolat nem nagy tudósoktól indult ki, hanem egy szegény, árva amerikai kisleánytól, aki az esztendőnek egy napját mindig édesanyja emlékének szentelte. Európában a világháború után terjedt el az anyáknapi kultusz, míg Magyarországon éppen Debrecen kezdeményezése után.

Szendy Tihamér—Téglássy Imre — Magyary Kálmán — Szondy László vonóskvartett művészi számaikkal gyönyörködtették a hallgatóságot.

Hankiss János egyetemi tanár megragadóan szép beszédet tartott, mely az előadás fénypontja volt, »Az anyaság kultusza a nemzet életében« címen. A mai élet hangján tartott rendkívül magasszínvonalú, nagyhatású előadásban azt fejtegette a kitünő előadó, hogy mit jelent egy nemzet életében az anyaság kultusza? Megállapította, hogy az anyaság tiszteletben tartása éppen a felfelé törő nemzeteknél van meg a legerőteljesebben s ez a kultusz egyszersmind a gyermek ünnepe is. Hősi légkört kell teremteni az anya köré, mert az anyaság eszményitése egyszersmind az önfeláldozás kultusza is.

A nagy tetszéssel fogadott hatalmas előadás után *Bot Andor*, a finomtollú, kiváló iró olvasta fel remek novelláját, melyben az anyai szeretet finom rajzát adta megkapó leirásban.

Kovács Kató dalai tomboló sikert arattak. *Forray Istvánnak* két pompás szerzeményét adta elő a kiváló zeneszerző kísérete mellett s a közönség melegen ünnepelte az előadót és szerzőt egyaránt. *Zivuska Andor* gyönyörű költeményét *Nyiri József* th. szavalta kitünően. Dr *Jánossy Gyula* zárószavaival ért véget a magasnivójú ünnepély.

A mult és jelen az ohati birtokon

Aminek csak az emléke él — Egy esztendő után — Mi lesz, ha idejében nem foglalkoznak érdemben ezzel a kérdéssel — Nemzetgazdasági okok sarkalnak a cselekedetre

Ohat, május 7.

Mondják, hogy valamikor tatárok pusztították el azzal a sereg debreceni községgel, melyeknek ma csak dülőutak és forduló földek nevében él az emléke. Arról is beszél a história, hogy egykoron a törökök rombolták le, tették a földdel egyenlővé ezt a községet az új felépülés után, s ma a város egyik nagy birtoka őrzi csupán a nevét.

Ez a birtok sokat szerepelt a legutóbbi esztendőben a magyar közéletben és ahol ujságot olvasnak, ott megtanulták az egykori ősi magyar község nevét. Jól, rosszul, de megtanulták...

Egyszer úgy szerepelt, mintha valami Istenverte átok, másszor paradicsomnak emlegette a fáma.

A debreceni ember azonban mindig egyféle képpen ismerte ezt a közel háromezer holdas birtokot: kitűnő földnek, ha jól gondját viselik. Mert ennél a háromezer holdnál is bevált a régi közmondás, hogy nincsen rossz föld, ha jó a gazda...

Mert nem volt mindig paradicsom ez a birtok se.

De nem volt Istenverte átok földje se, ahogy nem egy esetben emlegették.

Aminek csak az emléke él

Száguldó gépkocsin megyünk és húzzuk magunk után az aranyat érő májusi esőt. Mert ez az eső aranyat, vagy még annál is többet ér, ahogy egyik neves gazda mondja mellettem...

A földek szomjasan várják az áldást, bár még baj nincsen. Éppen idejében, a legjobb idejében jött az áldás...

Haragos zöld búzatáblák, sarjadó kukoricaföldek zöld csikjai maradnak mellettünk...

És mikor sok virág kiált hangosan felénk a tavaly még kitünő karbantartott kövér földekről, ahol most néhány darab jószág legelget, azt mondják csendesen:

— Itt vagyunk...

Az elmult esztendőben jártunk erre. Nem ismerünk a földre és az itt található életre. Annak idején egy esztendővel ezelőtt dús vetések amerre csak néztünk. Kacagott itt minden az Isten kegyéből és virágot, nem gazda földjére való dísztelen díszt sehol se láttunk.

Ellenben a zöldelő táblák között nyüzsgő életet, piros és kék szinben pompázott a határ de a napszámos szegény emberek magyar szinű ruhadarabjaitól.

És a legelőkön gulyák, nyájak tengernyi hada, hogy már sok volt nézni. Itt konda, amott birka falka, tejelő tehenek csordája, tinók csoportja, ménes virító színe...

Szántottak, vetettek, boronáltak, hengereltek, kapáltak...

Búza és rozs földek, tengeritáblák répaföldekkel és mindaz ami szemnek gyönyörűsége, léleknek üdülése.

Mintha nem is tanyában járt volna az ember, hanem népes faluban, ahol a falu népe a határban szorgoskodott...

Ürességtől tátonganak az istállók.

Üres sertésfialtató.

1936. évről visszamaradt trágya-hegy, aminek már régen a földben kellene lenni.

És mikor befordultunk annak idején a tanyába, az élettől duzzadó élet fogadott bennünket minden irányból. Mikor azt hittük, hogy mindenkit a határban hagytunk, kisült, hogy tévedtünk, mert még a tanya tele volt. — A nagy mélyfúrású kút körül aszszonyhad hángoskodott és szüntelen nyikorgott a zuhatag. Mostak, beszéltek, éltek...

A cselédlakások kéménye füstölgött és a házak előtt nyüzsgött a sok-sok gyermek. Nem, itt nem ismerték az egyet, vagy az egyset. Volt itt bőven áldás.

A nagy térségeken százával állott az eke, szekér, borona, gazdasági felszerelés, pedig még egy óriás fedett szin is tele volt zsúfolásig felszereléssel, gépekkel...

Az istállókban olyan tömege az állatoknak, ami elég lett volna még egy ilyen birtokhoz. Lovak, ökrök, sertések, külön sőre-állomány és hizlaló. Öröm volt szétjelnézni, járni, kelni, mert mindenütt nevetett az élet.

Csak néhány szám az alig egy esztendős multból.

Hétszáz darab számos jószág volt a birtokon. És ennek a roppant jószágállománynak 75 családos cseléd viselte gondját, illetve végezte el bérosztás szerint a munkát. Állandóan idejárt 23—30 úgynevezett hónapos és esztendőnként 730 részes munkás talált itt munkát, s keresett kenyeret.

Átlagban évenként 300 család megfelelő családtagokkal kereste itt a kenyerét.

Nem közömbös szám szociális szempontból se. Átlagban úgy hét holdra jutott egy család.

Vajjon hol van hasonló elosztással a környéken a föld jövedelme és a nép sűrűsége. Ha még hozzávesszük, hogy naponta átlag száz állandó napszámos is dolgozott itt, nem nehéz számotvetni arról, hogy mit jelentett megfelelő gonddal vezetve ez a birtok nemzeti szempontból is... Csak gyermek 87 volt a tanyán.

Természetes, hogy mozgás, élet, szin és munka volt mindenütt. Egy, szombat délután munkautáni időben valóságos népvándorlás a fizető ablakhoz.

És vasárnap reggel a tisztára sepert, rendbehozott óriási tanyaterület ünnepi díszt öltött. Rend, fegyelem, tisztaság és mindenütt a gazda szeme.

Aztán ősszel jártunk erre, mikor a gazda-ember egész esztendő termését úgy rakja maga körül a tanyában, mint a méh a mézet a lépben. Óriási kazlak szénából, vetett takarmányból, szalmából. Csutkakupok és aranylóan sárguló dohány és hatvan-hetven vagontermést elnyelő óriási magtár zugig telten...

És az istállókban nem tudott lefeküdni a jószág, mert nem volt annyi helye...

Egy esztendő után

Gördül az autónk egy esztendő után a tanya udvarára.

Csend és süketítő nyugalom mindenfelé. Semmi nyoma annak, hogy itt élet duzzadna, hogy itt a feldarabolt birtokból még mindig több mint ezer hold van egy tagban, a java föld.

Néhány szekér lézeng a nagy tereken, három, négy gazdasági gép, sehol egy ember. Csupán a nagy magtárnál foglalkoznak a városi

hivatalos urak éppen az átadás utómunkálataival.

A hatalmas kút egyedül ásit
Három óra hosszáig jártunk,
keltünk a tanyában, egytlen
egyszer meg nem fordították
a kerekét.

Az eső szemerkélni kezd. És ekkor jön a vetésből, boronálásból néhány fogat haza.

Ott, ahol egy esztendővel ezelőtt ilyenkor egy sorban száz fogat állott és száz fogat körül serénykedtek béresek, kocsisok, ez a néhány fogat elvész.

Gyermeket egyetlen egyet sem láttam, de mondják, hogy vannak tizenöten, húszan. Néztük a hosszú, cselédlakásokat, itt-ott él egy-egy család, talán húsz család, ahol 75 volt. Egész sor lakások állanak üresen. Senki, semmi...

A hatalmas istállók kongnak az ürességtől.

Akár szénás szekerek fordulhatnak meg ezekben a nagy istállókban, nincs semmi akadály. Sehol semmi. Legkevesebb két-háromszáz számos jószágnak kellene itt lenni, de alig harminc-negyven darab van. Négy ökörfogatra és néhány lófogatra való...

Kongó üresség mindenfelé.

Végigjárjuk a részbeni átadással kapcsolatosan az egész tanyát.

Fáj az ember lelke, hogy itt, ezen a helyen mennyire megállott az élet. Kietlen csend és fájó nyugalom...

És mindenütt kétméteres trágyahalmok, melyeknek régen, de régen a földeken kellene lenniök. Trágya, trágya, mindenütt trágya. A teleltetés után itt maradt felbecsülhetetlen érték. Becslés szerint nyolcvan-, kilencvenezer mázsa, olyan kincs, mely minden gazdának legfőbb álma. Sok sertéstrágya, a hízlaló mellett végig, a legjobb komposz...

Vagyont ér, helyesebben mondva: vagyont érne, ha helyén volna...

Annak idején nagy küzködéssel, tenger fáradsággal és befektetéssel sikerült feljavítani a földeket. Ez a föld, ahogy egyik gazda mondja mellettem, csak annyit ér, amennyit foglalkoznak vele.

Miden elvesztegetett esztendő értékteleníti. Gondozni, trágyázni kell. Kiszámíthatatlan veszteség egy ilyen elveszett esztendő...

— Mert az, hogy mit csinál valaki a saját birtokán, senkinek semmi köze hozzá. De ez közvagyon, a város földje, ennek karban tartása, megfelelő módon való kezelése nagyobb felelősséget jelent.

Ha itt romlik a föld értéke, akkor abból a város közönségének van kára. Közvagyon kezelését szerződés írja elő. Ide jószág kell, sok, nagyon sok jószág, de mi lesz ,ha a meglévő, kapott trágyát sem használják fel?...

Legyint a kezével.

— Már gaz veri fel a trágyadombokat. Az istállók földje is zöldül. Egykori itató vályukban fű nő.

A nagy gépszin üres, üres üres...

Akárhova nézünk, akárhova megyünk a kiáltó csend és végtelen nyugalom. Május derekán. A legrosszabb időben. A város egyik legjelentősebb birtokán...

Magántulajdonhoz senkinek semmi köze. Igaza van annak a gazdának.

De ez közvagyon. Közbirtok és még akkor is bele kell szólni az ilyen vezetésbe, ilyen gazdálkodásba, ha a bérlő különben eleget tesz bérlői fizetési kötelezettségének.

Mi megy itt kárba egy esztendő alatt nemzetgazdasági szempontból. Ez nem közömbös, e fölött nem lehet és nem szabad elsiklani. Illetékesek vegyék észre, nézzék meg...

A város vagyona mindannyiunk kincse. A leromló földek bennünket személyileg is érintenek, ha mindjárt a jövő pótadó alakjában is.

Tenni kell. Sürgősen.

Az a legkevesebb, amit tehetnek. *Annak idején a polgármester ellenezte ezt a bérbeadást. Neki volt igaza. De ez nem vigasz. Se neki, se a városnak...*

Még mindig szemerkél az eső.

Töprengünk, számolgatunk, hogy mit, ugyan számban mennyit érhet itt az ilyen áldott májusi eső, amit az Isten jól művelt, s elhagyott földekre egyforma kedvvel ad meg...

Mert azt az emberre bízza, hogy az áldással hogyan gazdálkodik.

Szentanna pusztai teavaj,
Felvidéki juhturó, Sajtok, ssardiniák,
Köritett liptói, naponta frissen:
Esterházynál, Piac ucca 30.

Debreceni csapat nyerte az országos vidéki bridge-bajnokságot

Debrecen ismét kitett magáért. Debreceni csapat, a Kereskedelmi Csarnok teamje nyerte meg az országos vidéki bridge-bajnokságot, mely pénteken, szombaton és vasárnap délutántól a késő éjszakai órákig tartott a mérkőzés Budapest bridgekedvelő közönségének óriási érdeklődése mellett.

Debrecen, Kaposvár, Szeged, Békéscsaba, Miskolc és Tatatóváros bridge matadorai vettek részt a rendkívül izgalmas mérkőzésen. Itt dőlt el, melyik csapat fogja ez évben viselni az országos bridge-bajnoki csapat címet. Vasárnap fejeződött be az izgalmas küzdelem, melynek eredménye az lett, hogy *az országos bajnokságot a debreceni Kereskedelmi Csarnok csapata nyerte meg és így ez a team lett ez évben az országos bajnokcsapat.* A győztes csapat tagjai voltak: dr Szabados Sándor, dr Ungár Pál, Ritter Sándor, Virág László, Fürst János és dr Rényi István. Kilenc győzelmi ponttal hozták el a pálmát. Második Kaposvár, harmadik Szeged teamje. A debreceni bridgezők körében őszinte örömet keltett a debreceniek fényes győzelme. Ez a csapat nyerte meg különben a mult hóban az Ujságíró Clubban lezajlott tiszántúli kerületi bajnoki mérkőzést is.

Lánya torkát jött be kezeltetni s hirtelen meghalt az anya

Cs. Simon Péterné hajdudorogi asszony a reggeli órákban bejött debrecenbe, hogy leányának torkát kezeltesse az egyetemen.

Akislánnyal jelentkezett a fül-és gégegyógyászaton, majd kezelés után el akarták hagyni a klinikai épületet. **Utközben Cs. Simon Péterné rosszul lett s eszméletlenül esett össze.**

Lánya ijedten segitségért kiáltozott s Cs. Simon Péternét bevitték a belgyógyászati klinikára, ahol megvizsgálták. Az orvosi vizsgálat azonban **már csak a beállott halált konstatálhatta. A szerencsétlen nőt agyszélhüdés érte s ez okozta tragikusan hirtelen halálát.**

Az esetről jelentést tettek a rendőrségnek, ahol elrendelték Cs. Simon Péterné holttestének felboncolását s ezután a kir. ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Egy Németországból kitiltott nyelvtanitó bolyongása a nagyvilágban — a debreceni itélőtáblaig

Rendkivül érdekes ügyet tárgyalt a debreceni itélőtábla hétfőn.

A nyiregyházi törvényszék Klein Emil nyelvtanitót, aki jelenleg nyiregyházi lakos, kétrendbeli csalás büntette cimen hat havi börtönre itélte. A berlini születésü Kleint a mult évben Németországból kiutasitották, ahonnan Görögországba ment. Szalonikiben megismerkedett Löwinger Józseffel és Szántó Sándorral. Löwingernek felmutatott egy táviratot, azt állitva, hogy azt egy larisszai görög embertől kapta, aki őt Lariszszába hivta, ahol munkát kaphat. Elmondotta még Klein, hogy Palesztinába akar kivándorolni, de nincs pénze.

Löwinger adott neki ezer drachmát, Szántó pedig 300 drachmát, mely összesen 42 pengőnek felelt meg. De nem ment Palesztinába, hanem Európa több államában **vándorolt. Később kiderült, hogy a Löwingernek felmutatott táviratot nem a larisszai görög ember adta fel s Löwingernek az volt a gyanuja, hogy azt maga Klein irta saját magának. Ekkor az athéni magyar követség utján feljelentette csalásért Kleint.**

A tárgyaláson ismertették az athéni magyar követség átiratát, mely szerint Klein egy szélhámos, akit anyja sem tür meg a háznál. Büntetve volt a bázeli, berlini, zürichi, lausannei biróságok által és többször az országból való kitiltásra is itélték külföldön.

A debreceni tábla most megváltoztatta az elsőfoku itéletet és Kleint felmentette a vád alól, mert Szántó önként ajándékba adta a 300 drachmát neki, Löwinger pedig kölcsön adta a pénzt, de tudta azt, hogy Kleinnak nincs semmiféle keresete, ezért a csalás esete nem forog fenn. Az itélet **jogerős.**

A Máv. Filharmonikusok hangversenye

Vasárnap tartotta a MÁV filharmonikus zenekar évadzáró hangversenyét. Meg kell állapitanunk, hogy fejlődésének újabb állomásához jutott el és bebizonyította, hogy nehezebb feladatok megoldására is képes. Vonatkozik ez különösen a záradékul előadott Dohnányi: »Ruralia Hungarica«-ra, melyet — bár tempóival nem mindig értettünk egyet — kifogástalanul adott elő.

Bevezetésül Erkel Sándor »Csobáncz« nyitánya hangzott el. Szerzőjén meglátszik a vérbeli karmester, sok hatás eredőjeként alakult ki a mű, legerősebb oldala a brilliáns hangszerelés.

A következő zenekari szám Weiner f-moll szerenádja volt. Ezt a szép, hatásos ifjúkori művet a zenekar sok lendülettel, preciz kidolgozásban szólaltatta meg.

Kiemelkedő száma az estnek Haydn ragyogóan szép »medve« szimfóniája. Tempókban, dinamikákban, frazirozásban egyaránt kitűnőt nyujtott az együttes.

Az est vendége *Réthy Eszter*, a m. kir. Operaház tagja volt, ki kultúrált hangjával, muzikális előadásával, mély átérzésével feltűnően nagy sikert aratott, úgyhogy a tomboló tapsviharra a műsorba illesztett számokon kívül (Gounod: Ékszerária, Weber: Annuska áriája és Strauss szerenád) még két ráadást s kellett adnia. Mint értesültünk, a művésznőt a jövő szezonra a bécsi Staatsoper hívta meg.

A zenekar játéka a tökéletesedés felé rohamos léptekkel halad. A fuvósok egyre növekvő tisztasága, a vonósok teltsége és egységessége (*Buza Gábor* koncertmester érdeme) mind erre mutat, elismerés érte a kiváló karnagynak, *Sauerwald Gézának*, kit a közönség minden szám után megérdemelt, meleg ünneplésben részesített.

Anyakönyvi hirek

Születések: Kozma István npsz., leány Magda. Kálló Ferenc volt uccaseprő, fiú Géza. Deák Márton fm., leány Erzsébet. Szilágyi József tanító, fiú Gábor. Végh Lajos npsz., leány Eszter. Tar Sándor npsz., fiú Imre. Rosenberg Fülöp ószeres, fiú Dezső.

Eljegyzések: Beregszászi Károly fm.—Nagy Julia, Tamási József lakatossegéd — Horváth Eszter, Farkas Károly MÁV mozdonyvezetőjelölt—Sturm Anna, Lesku Ferenc cipészsegéd—Kóti Olga, Doró János nyomdászsegéd — Pusztai Ilona, Márton Gyula fm.—Fehér Anna, Papp Sándor fm.—Szabó Róza.

Halálozások: Özv. Veres Andrásné ref. 78 éves, Rothermere u. 42. Biró Ferenc ref. 24 éves, Hangyás ucca 17. Magyar Sándor róm. kat. 3 hónapos, Pesti u. 4. Varga Mihály róm. kat. 57 éves, Baksa. Özv. Grünfeld Józsefné izr. 89 éves, Nyugoti u. 30. Barna Sándor ref. 32 éves, Csap u. 76. Posch Dezső róm. kat. 58 éves, Rothermere u. 17. Nagy László ref. 11 éves, Toroczkó ucca 34. Szabó József ref. 22 éves, Szappanos u. 11. Holba Józsefné ref. 36 éves, Bellegelő 52. Veress Sándor ref. 49 éves, Dobozi u. bérház. Özv. Sónyik Miklósné ref. 80 éves, Kishegyesi út 40.

A mezőgazdasági bizottság küldöttség utján kéri a főispántól, hogy a középfoku mezőgazdasági iskolát adják meg Debrecennek

Az elnök nem engedte tárgyalni a hortobágyi kaszáltatás kérdését. Az elnök magatartása miatt panasszal él Öry István bizottsági tag.

Debrecen mezőgazdasági bizottsága vasárnap délelőtt ülést tartott a városházán. Az elnöki bejelentések során ismertették egész terjedelmében az Országos Mezőgazdasági Kamara feliratát a kormányhoz, melyben a gazdavédelem hatályosabbá tételét kérik. A feliratot magáévé tette a bizottság és úgy határozott, hogy átadják a város polgármesterének, hogy a törvényhatóság is tegye magáévá.

Csáky János elnök megemlékezett arról, hogy a Debrecenben tartott útügyi országos gyűlésen Kállay Miklós ny. miniszter a mezőgazdaság számára fontos utak építését sürgette.

Ezzel kapcsolatban Jóna István kérte, hogy hívják fel az illetékesek figyelmét arra, hogy a közutakat akkor csinálják a jövőben, amikor nem veszélyeztetik a mezőgazdasági munkát az útlezárásokkal. Az állami útépítőnek aratás és behordás idején nem szabad lezárni fontos utakat, kezdjék meg előbb az útépítéseket.

Csáky János elnök beszámolt a Zöldmező Szövetség debreceni előadásáról, majd a Hortobágy hasznosításának a kérdésével foglalkozva azt hangoztatta, hogy a Hortobágyot, mint legelő területet kell hasznosítani.

Öry István annak a véleményének adott kifejezést, hogy a Hortobágy hasznosítását nem úgy kell végrehajtani, hogy jogi személy, legelőtársulatok alakuljanak. **Hangoztatta, hogy a debreceni gazdáknak ősi jogaik vannak a Hortobágyhoz, az oltani legeltetéshez éppen úgy, mint az erdei legeltetéshez.**

Csáky János elnök kijelentette, hogy maga is törekedni fog arra, hogy a gazdáktól ne vegyék el a Hortobágyot.

A bizottság Hajdu vármegye és Debrecen Szarvasmarhatenyésztő Egyesületének választmányába az egyesület kérésére a mezőgazdasági bizottság mindenkori elnökét küldte ki.

Tárgyalta a bizottság az elsőfoku közigazgatási hatóság kárdíj és hajtásdíj megállapító tervezetét. Vita alakult ki, mert a tervezetben foglalt díjakat nagyon magasnak találták a bizottság tagjai. A javaslat szerint például két szarvasmarháért kártétel és behajtási pénz fejében egy napért 12 pengőt kellene fizetni.

Jóna István indítványozta, hogy úgy állapítsák meg a hajtópénzt és kártételt, hogy az ne sujtsa nagyon a gazdákat, számolni kell azzal is, hogy magas díjak mellett visszaélések is történhetnek. Jóna István indítványozza, hogy a kártétel a jószágoknál 50 fillérben, libánál, aprójószágnál 5 fillérben, a hajtásdíj jószágoknál 40 fillérben, sertésnél darabonként 10 fillérben és baromfinál 5 fillérben állapíttassék meg.

A bizottság nagy szótöbbséggel elfogadta Jóna István indítványát és ezzel a megállapítással küldik vissza a tervezetet az elsőfoku hatóságnak.

Az indítványok sorában Jóna István azt kérte, hogy tegyenek sürgető lépést abban az irányban, hogy az annyiszor beígért, de soha megvalósuláshoz nem érő középfoku gazdasági iskolát végre már megkaphassa Debrecen, hiszen ez a város a Tiszántúl központja és nem lehet tovább a szükséges szakiskola nélkül.

— Fényes ígéretek voltak a multban — mondotta **Jóna István** — kijelölték már a helyét a **gazdasági középfokú iskolának** és a város nagy áldozatok után sem kapta meg az iskolát. Az állami **költségvetésből kitűnik, hogy semmit sem irányoztak elő a beígért iskola létesítésére.** Ugylátszik azok, akikre számitottak, hogy megszerzik Debrecennek az iskolát, nem tudtak elég súllyal fellépni a város érdekében és közbenjárásuk a kormánynál így eredménytelen maradt. **A Tiszántúl központjának szüksége van arra, hogy legyen egy középfoku gazdasági iskolája.** Kötelesség is az iskola létesítése, mert ez a város, ez a vidék szenvedett a legtöbbet, ideje, hogy adjanak is már valamit.

Indítványozta Jóna István, hogy mivel eddig kellő nyomatékkal nem tudták képviselni a város érdekét ebben az ügyben az illetékesek, **kérjék most fel Fáy főispánt, hogy ha ebben az évben nem is lehet már, de a jövő évben adják már meg Debrecennek a középfoku gazdasági iskolát.** A főispánhoz küldendő küldöttségbe kéri Csáky János elnököt, Balogh István és Öry István bizottsági tagokat.

Balogh István: Én 1916-ban tettem az első indítványt a középfoku gazdasági iskola létesítésére és azóta mindig ígérgetik. Két évvel ezelőtt már hirdették, hogy meg van az iskola, megkapta Debrecen és mégsem kapta meg. Bízik abban, hogy a főispán sürgetése eredményes lesz.

A bizottság elfogadta **Jóna István** indítványát. A küldöttség elmegy a főispánhoz és a bizottság írásban kéri fel a Mezőgazdasági Kamara elnökét, hogy az ügyet pártolja és a parlamentben is tegye szóvá.

Öry István indítványozta, hogy a gulyagazdaságok az idén kaszáltassanak a Hortobágyon, mert igen jó a legelő és bőségesen lehet szénát tartalékolni az inséges időkre. A szénáskertekbe kell összegyüjteni a lekaszált szénát és elejét venni annak, hogy szertehordják az annyira szükséges takarmányt.

Polgáry András az indítvány elvetését javasolta, azzal indokolta, hogy a kaszáltatás csak a gulyagazdaságok ügye lehet és a bizottság nem szólhat bele.

Zöld András: A mezőgazdasági bizottság nem parancsolhat rá a gulyagazdaságokra, hogy kaszáltasson szénát a Hortobágyon. Én nem kaszáltatok az bizonyos!

Polgáry András: A kutbérekből nem telik már a pénzért való kaszáltatásra.

Jóna István: Tessék újabb díjat beszedni, hiszen a kutbércédula úgyis csak előlegről van kiállítva! Legfontosabb, hogy legyen széna a jószágoknak aszály idejére is.

Pásztor Ferenc: A kaszáltatást rendszeresiteni kell, a jogalap is meg van ehhez. Most kell kaszáltatni, mert most van jó legelő.

Csáky elnök: Ez a kérdés nem tartozik ide. Ez a gulyagazdaságok dolga és a polgármesteré.

Zöld László: Ezt politikából hozták ide most!

Öry István: Az elnöknek **nincs joga elutasitani az indítványomat. Ez nem politika, hanem gazdaérdek!**

Jóna István: Az elnök téved, ha nem teszi fel szavazásra az indítványt és tévedését menteni sem lehet. A mezőgazdasági bizottságnak kötelessége ilyen ügyekkel foglalkozni, kötelessége a gazdaközönséggel szemben. Ez a közérdek.

Polgáry András: Vegyék le az indítványt!

Csáky elnök: Álláspontomat fenntartom, ezt a kérdést nem tárgyaljuk.

A gyülés ezzel véget ért.

Elegáns ur
viselete a meleg napokon
SAHARA
öltöny mellény nélkül
csak P **36.80**
5% fizetési engedmény.
tökéleles forma, pehelykönnyü viselet.
Kapható:
GRÜNFELD
Adolf és Társa
finom férfiruhák szaküzletében
Kistemplom mellett.

Miért nem volt joga elutasitani az elnöknek Ory István inditványát?

A kaszáltatás ügyének az elnök által történt visszautasításával kapcsolatban kaptunk egy levelet, melyből közöljük a következőket:

»Azzal kapcsolatban, hogy a mezőgazdasági bizottság elnöke nem tette fel szavazásra az Öry István által tett indítványt, megállapítható, hogy a mezőgazdasági érdekképviseleti bizottságokra vonatkozó és érvényben levő 35.200—1921. sz. miniszter rendelet előírja, hogyha figyelmen kívül hagyja a mezőgazdaság és mezőgazdasági lakosság egyetemes érdekeit, itt pedig az elnök viselkedése, azután, hogy Mike azt mondta, hogy az indítvány az ő kaszáltatása ellen irányul, azt a látszatot kelti, mintha a mezőgazdasági bizottság egy része hajlandó volna »magánérdeket« képviselni. (61. § 1. pont.) A 34. § szerint a gyülések nyugodt és zavartalan lefolyását az elnök biztositja, ügyel a rendre. A 37. § szerint a külön indítványokat a gyülés végén kell előterjeszteni, hogy azok azonnal vagy más közgyülésen, vagy egyáltalában miként tárgyaltassanak, errenézve a közgyülés határoz. Az én indítványomat tárgyalta a közgyülés, igy a 38. § szerint az elnöknek nem volt más kötelessége, mint »a vitát bezárja, feltenni a kérdést és pedig akként, hogy azokra igennel vagy nemmel lehessen szavazni«.

Amint az elnök az előterjesztett indítványt a közgyülés nélkül vissza nem utasithatja, éppen úgy kötelessége a tárgyalt indítványt szavazásra feltenni, nem megtagadni a szavazás alá bocsátást, amint ez már nem első eset az ő elnöklése idejében.«

A Hortobágy folyóban napokig hevert egy férfi holttteste

Erélyes vizsgálat indult meg a rejtélyes eset ügyében.

A hortobágyi csendőrök jelentették, hogy a Hortobágy folyóban a nádudvari határ közelében egy férfi holttestét találták meg. Az ismeretlen férfi a vizsgálat szerint már napok óta hevert a vizben.

A kutatás során hétfőn délelőtt megállapitották már, hogy a vizbe fulladt férfi Kiss András 35 éves nádudvari földmüves, aki még május negyedikén eltünt a faluból.

Dr **Zsögöd** Jenő, a debreceni vizsgálóbiróság vezetője kiutazott a Hortobágyra helyszini szemlére és Nádudvaron kihallgatásokat tart. Értesülésünk szerint Kiss Andrásról megállapitották az orvosok, hogy elmebeteg és zárt intézetbe való utalása szükséges. Az intézkedéseket már megtették, hogy negyedikén elszállitsák a községből. A szállitásra azonban nem került sor, mert Kiss András eltünt a háztól és hiába keresték, nem került elő.

Eltünéséről nem tettek jelentést a csendőrségnek, mert azt hitték, hogy majd visszatér, mint az már máskor is megtörtént.

A vizsgálat most azt fogja tisztázni, hogy hol járt negyedikén és hogyan került a Hortobágy folyó vizébe. A boncolás fogja tisztázni, hogy a halált a folyó vizébe való zuhanás okozta fulladás idézte-e elő, vagy pedig már halva került a vizbe.

SZINHÁZ

A SZINHÁZ MÜSORA:

Május 11-én, kedden: **AZ EMBER TRAGÉDIÁJA.** B) bérlet.
Május 12-én, szerdán: **AZ EMBER TRAGÉDIÁJA.** C) bérlet.
Május 13-án, csütörtökön: **AZ EMBER TRAGÉDIAJA.** Bérletszünet.
Május 14-én, pénteken: **AZ EMBER TRAGÉDIÁJA.** Bérletszünet.

A szinházi iroda hirei:

Euópai szinvonalu érték AZ EMBER TRAGÉDIÁJA Csokonai szinházbeli előadása: ez kritika és közönség egybehangzó megállapitása. Ezrek és ezrek gyönyörködtek idáig a pénteki telujitás óia **MADÁCH IMRE,** a világirodalmi értékü magyar halhatatlan remekmüvében áhitatos elragadtatással és az érdeklődés a kivételes teljesitménnyel szemben csak folytonosan fokozódik.

HORVÁTH ÁRPÁD nagyvonalu rendezése a Tragédia eddig nem sejtett szépségeit tárta a közönség elé, **KARDOS ISTVÁN** uj kisérőzenéje élmény erejével hat és mindenkit lenyügöznek **D. SZABÓ ISTVÁN** monumentális diszletei.

KETTŐS SZEREPOSZTÁSBAN adja a Csokonai-Szinház **AZ EMBER TRAGÉDIÁJÁT,** két teljes értékü főszereplőgárda játsza a vezető szerepeket. Kedden este Ádám: **Thurczy Gyula,** Éva: **Sivó Mária,** Lucifer: **Szabó Imre.** Szerdán este Ádám: **Thuróczy Gyula,** Éva: **Beleznay Margit,** Lucifer: **Szabó Imre.**

AZ EMBER TRAGÉDIÁJA a szereplők hatalmas tömegén kivül óriási statisztériát is mozgat, hiszen **a magánszereplőkön kivül 36 tag: szavalókórus, 40 főnyi énekkar és 80 taogu statisztéria vesz részt az előadáson.** A zsufolt házak előadásról előadásra teljes elragadtatással méltányolják a nagyszabásu produkciót, a kitünő szereplőgárdát, a világitási hatások stilusságát és a rengeteg korhü jelmezt. Az énekkar betanitását **G. HOÓR TEMPIS ERZSÉBET** végezte, szinpadi karnagy **GALANFFY LAJOS.**

RENDKIVÜLI ÉRDEKLŐDÉST mutat Debrecen kulturkőz önsége a Csokonai, Szinház előadása iránt, amely eddig legteljesebb szövegét adja a madáchi hatalmas münek, ugy hogy a jegyekről ajánlatos előre gondoskodni.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A Városi Takarék- és Hitelintézet Részvénytársaság zálogházában 1936. évi szeptember hónapban elzálogositott, illetve 1937 évi március hónapban lejárt 20176 számtól 22622 számig arany, 22932 számtól 24874 számig egyéb ingó zálogtárgyak közül azok, melyek ki nem váltattak, vagy meg nem hosszabbittattak, 1937 május hó 26 napján, délután három órakor a zálogház helyiségében elárvereztetnek.

Az ezidőszerint árverésre kerülő tárgyak jegyzéke az intézet helyiségében megtekinthető.

Debrecen, 1937 május 11.

Az igazgatóság.

Budapesti iparvállalat létesitendő

Debreceni lerakata

vezetésére agilis garanciaképes tisztviselőt keres. Részletes ajánlatokat a Bika-szálló portásához »Lerakat« névre kérjük leadni.

A Fiu Felsőkereskedelmi Iskola pályaavató tornaünnepélye

A szezonnyitó tornaünnepély vasárnap délután zajlott le ünnepi keretek között, fényes siker mellett a Négyévfolyamú Fiu Felsőkereskedelmi Iskola „Greiner Mihály" sporttelepén. Az első alkalommal mutatkozhatott meg az a pompás sportpálya úgy, ahogy azt annak idején tervezték. A hatalmas, tölgylevelekkel diszitett emelvényt zsúfolásig megtöltötte az érdeklődők serege. Megjelent mindkét iskola tanári kara, a fenntartó Társulat elnöksége és iskolaszéke, vitéz dr. Bessenyei Lajos tankerületi főigazgató helyettesével Gáspár Gyula szakelőadó, tanügyi tanácsossal, dr. Balogh Sándor tanácsnok a várost képviselve és még nagyon sokan a város előkelő társadalmából. Természetesen nagy számban megjelentek a szülők is.

Az ünnepélyes tornabemutató zenés felvonulással kezdődött és a Himnusszal, melynek végeztével Fux Antal igazgató lelkes, magasan szárnyaló pompás beszéd keretében nyitotta meg az ünnepélyt. Üdvözölte a megjelenteket, köszöntötte a tanuló ifjúságot, majd az elismerés szavával emlékezett meg a tervről, mely valóra váltotta ennek a sportpályának megteremtését. Buzdította az ifjuságot, mint a jövő nemzedékét a nagy magyar vágyak kiteljesitésére és annak a gondolatnak a jegyében, hogy a mai magyar ifjúság tudja hivatását és hazájával szemben való kötelezettségét, megnyitotta az ünnepélyt.

Magáról a tornaünnepélyről a legjobbat mondhatjuk el. Uj volt, ötletes, a versenyszerüség teljes kikapcsolásával azt adta, amiből a megjelentek megitélhették az egész esztendei testnevelési munkát. Nehéz ujat és eredetien ötleteset adni egy tornaünnepély keretében, de ez Szabó József tanárnak teljes egészében sikerült. Ez a vizsga nemcsak a fiuk, de első sorban az ő kiváló pedagógiai testnevelésének köszönhető.

Igen sikerült és szép volt a zenés szabadgyakorlatok sora. Néhány bemutató részlet az atlétikai gyakorlatokból izelitőt adott az igazi ősi testnevelésből. Pompás gyakorlatokat mutattak be a növendékek nyujtón, korlátón, néhány tréfás versenyszám külön hangulatot teremtett a nézők között.

Vivás és birkozás csoportos bemutatásával is nagy sikere volt a versenynek, mig a talajtornában, a legfrissebb sportágban szintén elismerésre méltó teljesitményről számoltak be a fiuk.

Nagy és megérdemelt tapsos sikert aratott két gyönyörü gula.

Az ünnepély befejezéséül Fux Antal igazgató a tankerületi főigazgató és a saját elismerését tolmácsolta a szép eredményért, külön megdicsérte Szabo József testnevelési tanárt sikeres és eredményekben gazdag munkájáért, az intézet régi szép zászlója előtt tisztelgő felvonulással véget ért az ünnepi tornabemutató.

*

Az ünnepély után közel száz terítékes vacsora volt a sporttelep fedett helyiségében, melyen a két testvériskola tanári kara, a főigazgatóság, a fenntartó Társulat vezetősége teljes számban vett részt.

Szepességi vacsorának is mondhatnánk a pompás lakomát, mert a vendéglátó házigazda Fux Antal igazgató és felesége magyaros vendégbarátsággal olyan éttervvel lepte meg az ünnepi vendégsereget, ami méltó volt a szép ünnepélyhez. Zsivány pecsenye volt, felvidéki béles és különféle tészták serege s hogy a stilus meg ne törjön, a bor is tokajhegyaljai volt.

Az első pohárköszöntőt Fux Antal igazgató mondta, üdvözölvén vitéz dr. Bessenyei Lajos tankerületi királyi főigazgatót, dr. Balogh Sándor kultúrtanácsnokot, a két intézet tanári karat és a vendégeket.

Bessenyey Lajos főigazgató szellemes pohárköszöntőben köszönte meg az ünneplést és a fenntartó Társulatot, a két igazgatót Fux Antalt és Révész Vilmost üdvözölte.

Ferenczy Károly a Társulat iskoláinak iskolaszéki elnöke a hivatalos elfoglaltsága miatt távol lévő Kardos Gyula elnök nevében köszöntötte a főigazgatót, a város képviselőjét és a vendégeket igen szép beszéd keretében. A kitünő hangulatban ünneplő vendégsereg a késő esti órákig a legjobb hangulatban maradt együtt, elismeréssel adózván a házigazdai és házasszonyi tisztet lelkesen betöltő Fux-házaspárnak a szives vendéglátásért.

Nyujtógyakorlat.

A Fiu Felsőkereskedelmi tornaünnepélyéről.

Dr Szálkay Antal böszörményi polgármester ügyében a tábla 150 pengőre itélte dr Görgey Mártont

A debreceni itélőtábla *Kókay Lajos* elnökletével hétfőn tárgyalta dr Görgey Márton ny. vármegyei tszti főorvos ügyét, akit a debreceni törvényszék kétrendbeli felhatalmazásra hivatalból üldözendő rágalmazás vétsége címen 150 pengőre itélt.

Az ügy előadója *Szép László* táblabiró volt. Ismertette, hogy dr Görgey Márton 1935-ben ajánlott levélben feljelentést tett Kozma Miklós akkori belügyminiszternél dr Szálkay Antal hajdúböszörményi polgármester ellen. Eszerint dr Szálkay még tanácsnok korában fontos testnevelésügyi iratokat nem intézett el és ezeket a tanyáján lévő szemétdombon találták meg. Hasonló értelemben közölte ezeket dr Görgey Martinovics István honvédalezredessel is, aki abban az időben hajdúböszörményi testnevelési felügyelő volt.

Amikor azután Kati Sándor böszörményi volt városi dijnok fegyelmi ügyében házkutatást tartottak Katinál, megtalálták a Kozma belügyminiszterhez intézett feljelentés egyik másolatát és a Martinovics alezredeshez küldött jelentés fogalmazványát. E két megtalált irat miatt indult meg dr Görgey ellen az eljárás, mert Szálkay polgármester az abban foglaltakat magára sérelmesnek tartotta.

A táblán tegnap *Hegymegi Kiss Pál* védő különösen azt vitatta, hogy a házkutatás alkalmával feltalált iratok a rágalmazás tényálladékát nem merítik ki. A tábla itéletében kifejtette, hogy a valódiság bizonyításának megtagadása helyesen történt, egyébként pedig helybenhagyta az elsőfokú itéletet. Az itélet ellen *Jeney Gábor* főügyészhelyettes súlyosbitás végett, a vádlott és védője a bűnösség megállapitása miatt jelentettek be perorvoslatot.

HIREK

Élő szentek ünnepén

Akinek szeretni tudó szive van, tiszta, nagy örömet érez és helyesli, hogy van egy nap az évben, mikor fokozottabb hódolattal hajlunk meg édesanyánk előtt. Ez a legszebb tavaszi hónapnak, májusnak egyik vasárnapja, melyet Anyák Napjaként ünnepelünk. Édesanyák előtt borulunk le alázatos lélekkel, kiknek szive örök forrása a mosolygó, fénylő szeretetnek, jóságnak, kik ezzel az égi adománnyal megtudnak szépiteni körültünk mindent, minden napot, egész életünket.

Mit adunk mi ezért cserébe? Egy napot! Vannak, kik egyet sem, semmit... Hála a jó Istennek, vannak még jó gyermekek! De vannak tékozlók, hálátlanok, judászok is. Vannak nagyon boldog édesanyák, de vannak mártirok, titkon zokogók. A mai robogó, toporzékoló, lázongó, szófogadatlan, türelmetlen gyermekek sokszor szíven ütik, megtépázzák lelkét a jóságos édesanyáknak. Azoknak az élő szenteknek a szivét, lelkét, akiknek halhatatlan érdemük van, mert életet adtak. És ők újra és újra megbocsátanak, szeretnek, zokogva is fájó szivükre ölelik a tékozlókat, mert nekik nincsenek rossz gyermekeik. Sokszor évtizedek kellenek, hogy tudatára ébredjünk, mi nekünk, vagy mi volt nekünk édesanyánk. A legtöbbször ősz fejjel jutnak eszünkbe önfeláldozó, szakadatlan küzdelmei, végtelen szeretete.

Ezért mindnyájan, kik a szív ünnepén együtt ünnepeltünk a nagy nyilvánosság előtt mondunk köszönetet a KIE-nek, hogy ezt a boldog örömünnepet minden évben megadják, megrendezik nekünk, eszünkbe jutattják, ne felejtsük el, hogy van, vagy volt édesanyánk! Díszbe öltözött szivünk, szavunk, díszbe öltöztünk mi magunk, mert édesanyákat, élő szenteket ünnepeltünk május legszebb vasárnapján, Anyák Napján.

1937 május 9-én.

Dr BOÉR KAROLYNÉ.

— **Renato Fleri és Francesco Nicosia olasz egyetemi lektorok** tiszteletére az Olasz Kultúrintézet hallgatói május 12-én 8 órától 12 óráig Wattay táncintézetében évzáró táncestélyt rendeznek, melyre a rendezőség ezúton hivja meg az intézet volt hallgatóit és az olasz barátokat.

— **Ma este lesz a 39-esek családi összejövetele az Angol Királynőben.** Előadást tart Mátéfy ezredes a tizedik isonzói csatáról. (o)

— **Kántusünnepély.** Holnap, szerdán délután lesz a Kántus évzáró ünnepélye a Kollégium dísztermében. Gazdag műsor várja dalszerető barátainkat. Meghivók kaphatók a kollégiumi kapusnál.

— **Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya** május hó 11-iki, kedd esti összejövetelén a soproni vándorgyülés előkészitésével foglalkozik. (o)

Bőröndöt

retikült, pengőtárcát, irattáskát, cigaretta-, szivartárcát a készitőnél vegyen.

FEUERMANN

bőröndösmester, Piac ucca 26. sz. (Gambrinus passage.)

Villamosgázolás az Árpád-téren

Kerékpáron nekihajtott a villamosnak.

Szerencsés kimenetelü villamosgázolás történt tegnap este hét óra után az Árpád tér és Kassa ut sarkán.

A Csapó uccán a Köztemető irányába közlekedő 5-ös számu villamos az Árpád téren halad a tüzérlaktanya irányába. Mikor az Árpád tér sarkán a Kassa út 1. számú ház elé ért, az Apaffy uccából jövet áthaladt a villamoskocsi előtt egy parasztszekér, nyomában pedig egy kerékpáros férfi hajtott.

A villamoskocsivezető hangosan és többször csengetett. Az alkonyati homályba boruló uccán azonban a kerékpárt hajtó Béres Ferenc 28 éves Máv kőmüves, Kisfaludy ucca 49. szám alatti lakos **nem vette észre az előtte menő szekértől a villamost s egyenesen nekihajtott. A kocsivezető látva, hogy a kerékpáros a csengetések dacára is közeledik, nyomban fékezett. A villamost azonban lendülete még pár méterrel továbbvitte s igy Béres Ferenc egyenesen a kocsi oldalának szaladt kerékpárjával. A hatalmas ütéstől kirepült az uttestre, ahol vérző testtel terült el, mig a gépet a kocsi még 4—5 métert továbbtolta és megállt.** A kocsin ülő **Sinay** ellenőr és a villamoskocsivezető nyomban feltámogatták a vérző Béres Ferencet, akit a mentők sebészeti klinikára szállitottak. A klinikán megállapitották, hogy Béres állapota nem sulyos. **Mindkét alkarján, balcombján és fülén szenvedett zuzott sérüléseket, melyek nyolc napon tul gyógulnak.**

A balesetről értesitették a rendőrséget, ahonnan **Őry István** rendőrkapitány és **Bardócz Jenő** detektiv szálltak ki a helyszinre. A megvizsgált helyszin és a tanuk azt igazolták, hogy **a kocsivezető idejében csengetett és fékezett s nem terheli felelősség.** A balesetet az idézte elő, hogy Béres Ferenc nem látta az előtte haladó szekértől a közeledő s Kassa utra éppen befordulo villamost.

— **Modern hangverseny a zeneiskolában.** Debrecen város zeneiskolája május 13-án este 8 órakor rendezi magasabb osztályú növendékeivel a modern zeneszerzők műveiből összeállított műsorú hangversenyét. Jegyek díjmentesen igényelhetők a városi zeneiskola titkári hivatalában, délelőtt 9—1 óráig és délután 3—6 óráig, Vár ucca 1. szám, telefon: 33—96.

IRÓGÉP eladás, csere **HURAY**, Iparkamara T: 17-93

— **A Debreceni Stefánia Szövetség balatoni gyermeküdültetése.** A Debreceni Stefánia Szövetség szokott gyermeküdültetési akcióját ezidei nyáron is megrendezi épp ugy, mint az előző évek folyamán két 30—30 napos turnusban, junius végétől julius végéig és julius végétől augusztus végéig. A részvételi dij minimális. A családias gondozás mindenre kiterjedő, az ellátás közismerten kitünő napi ötszöri étkezés. A gyermekeket állandóan velük lakó orvos kiséri. Részletes felvilágositást ad és előjegyzéseket elfogad a Szövetség titkári hivatala (Bocskai tér, Népház, földszint 5. sz. ajtó.)

— **Kiszolgáló kisasszony** étkezdébe felvétetik, Ferenc József út 42. 1790

— **Bolgár diákok Debrecenben.** Mindenki előtt ismeretes az a meleg, baráti fogadtatás, melyben a bolgár nemzet részesitette a mult nyáron a magyar diákokat. Most a bolgár diákok adják vissza ezt a logatást,, amennyiben f. hó 15-én délben 11 óra 50 perckor egy 25 tagu csoport érkezik Debrecenbe. A bolgárdiákokat a Turul Szövetség meleg fogadtatásban részesiti, ezzel is kifejezésre juttatva azt a benső viszonyt, amely a két nemzet között fennáll. A bolgár diákokat a Turul Szövetség debreceni családoknál kivánja elhelyezni, hogy ezzel is mélyebbé tegye a két nemzet közötti baráti rokonérzést, ezért felkéri a kerületi vezérség azokat a családokat, akik 15-én éjszakára szállást tudnak adni, hogy ebbeli szándékukat jelentsék b eszerdán délután 4—6 között a kerület hivatalos helyiségében, Rothermere u. 1. sz. alatt.

X Tartós hullámokat nálam csináltasson. Haja molyos és töredezett nem lesz. Hajfestés minden árnyalatlések KOMÁROMINÉ. Bikaban, Kozmetika, Olaj kezebérház. (Telefon: 19-56).

— **Megölték a saját lakodalmán.** Vasárnapra virradóra rejtélyes hátterü öngyilkosság történt Nyir bélteken, a gróf Dessewffy-féle uradalom szeszgyár tanyáján. Itt tartotta esküvőjét Pankotai György huszonnégyéves felügyelő. Három óra tájban egy ismeretlen férfi kihivta a lakodalmas házból azzal, hogy valaki beszélni akar vele. Pankotai gyanutlanul kiment az udvarra. A ház végéhez érve, valaki hirtelen rátámadt és késel szivenszurta. A fiatal férj a következő pillanatban összerogyott. Mire rátaláltak, halott volt. A csendőrség erélyes nyomozást inditott a rejtélyes gyilkosság tettesének kézrekeritésére.

x **Deutsch-üzletekben:** Vidoni és Pick-szalámi, naponta friss gyenge felvidéki túró, teavaj kapható.

— **Fantasztikus fordulatok az ál-Kecskésné ügyében.** Az elmult napokban nagy port felvert s már tengeri kigyóvá fajuló ál-Kecskésné ügyben több fantasztikus bejelentés történt. Egyik hihetetlen bejelentés arról szól, hogy egy hajdúmegyei község csendőrségén jelentkezett egy asszony, aki állitólag ismerte azt a Kecskésnét, aki április hó másodikán a hatezer pengőt ellopta Kutassytól s eltünt. Elmondotta, hogy tudomása szerint az asszony törvényes felesége Kecskésnek és fényképeket is látott, amelyen együtt vannak levéve Kecskéssel. — A teljesen valószinütlen bejelentést jelentette a csendőrörs a budapesti főkapitányságra, de ettől nem sok eredményt remélnek. Pár nappal ezelőtt titokzatos öngyilkosság történt a budapesti Császár-fürdőben. Egy ötven év körüli nő nagpmennyiségü altatóval megmérgezte magát s búcsúlevelében azt irja, hogy halálba hajszolták. Felmerült a gyanú, hogy az öngyilkos nő nem-e az ál-Kecskésné s idézést küldtek Kutassynak, hogy agnoszkálja a holttestet.

— **Budapesti nyilasok megtámadták a turistákat.** Budapesten a Farkasrét mögött vasárnap egy 20 főnyi kirándulócsoportot 30—40 zöldinges nyilaskeresztes fiatalember megtámadott. A túristákat kapákkal és fahusángokkal ütlegelték, ugyhogy többen sulyosan megsebesültek. A turisták eleinte védekezni próbáltak, de a tulerővel nem birtak s kénytelenek voltak elmenekülni. A megtámadottak közül többeket a mentők részesitettek első segélyben. A rendőrség őrizetbe vette a támadás megszervezőjét, Metzger István 21 éves fiatalember személyében.

Posch Dezső halála

Az Ujságiró Egyesület gyászülése.

A Magyar Ujságirók Egyesületének debreceni osztálya hétfőn délután gyászülésen adott kifejezést annak a meleg kartársi és emberi részvétnek, amely a testület minden tagját **Posch Dezső**, a kiváló kartárs, a debreceni ujságirói kar büszkeségének halála alkalmából áthatja. A gyászülésen minden debreceni ujságiró jelen volt.

Thury Levente, a csoport elnöke nyitotta meg a gyászülést, kegyeletes szavakkal emlékezve meg **Posch Dezső** nagyszerű emberi és ujságirói kvalitásairól. Rámutatott arra, hogy **Posch Dezső** nemcsak az eseményeket nézte az ujságiró szemével, hanem meglátta azok mögött az embereket is s az ujságiró kötelességének tartotta, hogy a társadalom figyelmének felhivásával szolgálja a szenvedők, az elesettek ügyét. Az volt a hite, hogy az ujságiró hivatása a társadalom szociális lelkiismeretévé válni, magát a tudósitás munkáját is alárendeli a szenvedők megsegitése szent elvének. Ujságirók nemzedékeit tanitotta erre a hivatásszemléletre s ez ad jelentőséget nevének, emlékének, amelyet örökké meg fog őrizni a debreceni ujságirói kar.

A gyászülés résztvevői felállással áldoztak ezután Posch Dezső emlékének.

Vági Benyovszky Pál javaslatára elhatározta a gyászülés, hogy a csoport megfesteti Posch Dezső arcképét s emlékét jegyzőkönyvben örökiti **meg. Balassa Sándor** főtitkár javaslatára a gyászülés részvétét fejezte ki a mélyen sujtott Debreceni Független Ujság iránt s köszönetet szavazott a lap kollegiális magatartásáért. — Az elnök ezután a gyászülést bezárta.

A TEMETÉS.

A debreceni ujságirói kar nagy halottjának temetése ma kedden délután félöt órakor fog történni a Köztemető ravatalozójából. A temetésen a város számtalan egyesülete és intézménye képviselteti magát s jelen lesznek a társadalom előkelőségei is. A debreceni ujságirói kar testületileg vesz részt a temetésen s ebből a célból fél négy órakor az Arany Bika szálló előtt gyülekezik. A csoport együtt megy ki a temetőbe. A sirnál a csoport elnöke, **Thury Levente**, aki mint a Debreceni Független Ujság felelős szerkesztője, jóságos szivü barátját és munkatársát veszitette el Posch Dezsőben, — vesz röviden búcsút az elhunyt kollegától.

x **Üzletemet Piac ucca 30. alá helyeztem.** Legolcsóbban készülnek ékszerjavitások, vésnöki munkák. Órak, ékszerek, ezüstnemüek legolcsóbban beszerezhetők. **Feldheim** ékszerésznél.

— **A debreceni és hajdúvármegyei törvényhatósági dalosbizottság választmánya,** Rásó alispán elnöklete alatt tartotta rendes havi ülését, — melyen Balla Ernő dalosbizottsági igazgató részletes beszámoló jelentést terjesztett elő a szövetség elnökségének, április hó 10 napján történt látogatásáról. A tárgysorozat egyes pontjainak letárgyalásánál úgy határozott a választmány, hogy a tervbevett dalosnapokat a vármegye területén ősszel rendezi meg, mig a debreceni dalosegyesületek bevonásával a Tisza István Tudományegyetem részéről ez évben is megrendezett Nyári Egyetem alkalmával magyar dalosbemutatót tart. Tárgyalás alá vétetett a volt daloskerület vagyonleltára átadásának ügye is.

x **Cserépkályhák kitünő és olcsó** Hard'muth és más rendszerü kályhát rendkivül nagy választékban, minden szin és nagyságban. Vállalok átrakást helyben és vidéken, legjutányosabb árban. Krisch kályhásmester, nagy állomástól benviló Ispotály tér 1. sz.

— **Agyvérzésre hajlamos idősebb embereknek** a rendkivül enyhén ható természetes **Ferenc József** keserüvíz reggel éhgyomorra egy kis pohárral nagyfontosságú szolgálatot tesz azzal hogy igen könnyü, lágy székletetet és kielégítő emésztést biztosit. Az orvosok ajánlják.

Berkes Antal és Ili gyüjteményes kiállitása

Akik azokból a képekből ismerték eddig a Berkes nevet, mely képeket ügynökök hordoztak széjjel az országban, most nagy csalódást fognak érezni. Csalódást, még pedig kellemes csalódást, mert ezeknek a patronképeknek itt, ezen a kiállításon se hírük, se hamvuk. Egészen új művész áll előttünk a hatvanhárom esztendős Berkes Antal személyében. A tájképfestő, aki mintha felszabadult volna a világvárosi uccák nyomasztó egyformaságának átkától, aki kimenekült a szabadba, hogy azt fesse, amit művészi elhivatása diktál, s nem azt, amit a megrendelők szeretnének festetni.

Érthető ez a szokatlan képsereg, mert negyven esztendő java termését gyüjtötte össze ez a neves művész, negyven esztendő válogatott munkáit, így aztán csak az kerül elénk, ami eddig saját külön féltett kincse volt, mert saját magának tartogatta, mintha most, élete alkonyán búcsúzóul azt akarná megmutatni, hogy ime így festek én, ez az én igazi művészetem. Nézzék meg azokat a képeket, melyeket ezelőtt harminc esztendővel festett, ezeket a beszédes magyar tájképeket, hol úgy adja vissza a magyar vidéket, ahogy ezt kivételes művész láthatja meg. Ebből a korból származik óriás képe, a müncheni városkapu is, mely teljes tisztaságában adja vissza a berkesi művészet javát.

Külön világ ez, külön alkotó kedvtalásában született kivételes adottsággal. Kár, hogy minden Berkes-kép így adja vissza, így mutatja meg az alkotó művészt.

Berkes Ili egészen más világban ... Sém látszik meg a mesteri utánérzés, az apai közelség, mert új oldaláról fedezi fel a látnivalókat és új színekkel adja vissza művészi mondanivalóit. Még keres, kutat, vergődik s nem tudja biztosan, hogy melyik irányban fogja kiteljesiteni azt, ami művészete java, de az, amit eddig adott, amit most is ad, már érték. Van itt egy kitünő aktja, mely ködösen vibráló halk szineivel hat és van néhány különleges kompoziciója melyek mind arról beszélnek, hogy ezen a téren is sokat várhatunk tőle. Tájképei, különösen „Faluvégén" cimü nagy vásznán érdekes nosztalgiája hat a magyar nyári levegőnek. Itt-ott szineiben emlékeztet a régi Berkes Antalra, egyébként új utakon jár és nem tulozunk, amikor arról is merünk beszélni, hogy irányában, elgondolásában túl is szárnyalta mesterét.

A képek, melyek két termet töltenek meg, szép kiállításban, izléses rendezésben, valóban megérdemelten viselik a gyüjteményes tárlat nevét.

(sz.)

x **Szeplő, májfolt ellen** „Rózsa" arckenőcsöt, Jósa és Jóna drogériájából, Kossuth ucca 6. szám.

— **A debreceni Egyetértés cserkészcsapat második lett az országos céllövőversenyen.** A Magyar Cserkész Szövetség nemzetvédelmi főbizottsága rendezésében május 9-én tartották meg a IX. országos cserkész céllövőversenyt, amelyen az összes vidéki cserkész szövetségek is képviseltették magukat. Az öreg cserkészek versenyében első a 806. sz. Wesselényi cserkészcsapat (Kispest) 1308 egységgel, 2. a **23. számu Egyetértés csapata (Debrecen) 1265 egységgel.**

Leánycserkészek fogadalomtétele a Dóczi leánygimnáziumban.

x **Szegény és gazdag egyformán adakozzék az országzászló felállitására.**

GYÁSZ ROVAT

Barna Sándor férfiszabó 32 évében elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozóteréből. Lakás: Csap u. 76.

Köszönetnyilvánitás. Mindazon jó embereknek, kik megboldogult Mikink tragikus elhunyta alkalmából végtisztességén megjelentek és soha el nem muló fájdalmunkat részvétükkel enyhiteni megpróbálták, ezuton fejezzük ki hálás köszönetünket. **Nussbaum Jenő és felesége.**

Özv. Posch Dezsőné, szül. **Simon Erzsébet,** ugy a maga, mint fia, **Viktor** és huga **Körössy Béláné, Simon Emmy,** valamint a gyászoló család nevében vigasztalhatatlan fájdalommal jelentik, hogy felejthetetlen jó férje

Posch Dezső

hirlapiró

a Debreceni Független Ujság helyettes szerkesztője, a Magyar Ujságirók Egyesülete Debreceni Osztályának volt elnöke folyó évi május hó 8-ikán, 58 éves korában hosszu és fájdalmas betegség után a halotti szentségeket magához véve, megbékélt lélekkel örök álomra szenderült.

Nyugodjék békével a sokat szenvedett szív, gyászunk és veszteségünk pótolhatatlan.

Temetése kedden, május hó 11-én, délután fél 5 órakor lesz a Köztemető diszravatalozó helyiségéből.

Engesztelő szentmisét folyó évi május hó 12-én 9 órakor mutatjuk be a Szent Anna uccai róm. kat. templomban az Egek Urának.

Az örök világosság fényeskedjék neki!

Debrecen, 1937 május 10.

— **Követte férjét a sirba.** Budapestről jelentik: Vasárnap délben főbelőtte magát és azonnal meghalt Puskás György rendőrfőtanácsos 51 éves özvegye. A tragikussorsú úrasszony búcsúlevelet nem hagyott hátra, azonban hozzátartozói szerint súlyos idegbaja miatt és férje halála utáni bánatában követte el végzetes tettét. — A rendőrfőtanácsos pár évvel ezelőtt szivbajban halt meg. Felesége, aki rajongásig szerette férjét, attól kezdve mindennapi latogatója volt a Farkasréti temetőnek, ahol férje sirjánál órák hosszat imádkozott, majd a templomokat kereste fel. Vasárnap az úriasszony, aki nővérével lakott egyedül tartózkodott odahaza s ezt az alkalmat használta fel az öngyilkosság elkövetésére.

Ujabb morganatikus házasság. Stockholmból jelentik: Most tették közzé hivatalosan Károly hercegnek, a király legfiatalabb unokaöcsének eljegyzését Rosen Elza grófnővel. Károly herceg valamennyi trónöröklési jogát elveszti, mert nem egyenrangu család leányát veszi el feleségül.

— **Egy malombérlőt két hónapra ítéltek sikkasztásért.** Ferenczi Friedlender Antal malombérlő Mátészalkán egy „Csepel" motorkerékpárt vásárolt Földesi F. Vilmostól. A 300 pengős hátralékos vételárat nem fizette ki, a kerékpárt Debrecenben elzálogositotta Ezért sikkasztás cimén vonták felelősségre. Ezenkivül kétrendbeli csalással is vádolva volt, mert Takács Miklóstól és Lengyel Lajostól tűzifát vásárolt és csak igérte, hogy fizetni fog. Elsőfokon ezek miatt két és fél havi fogházra ítélték. A debreceni tábla most a csalások alól felmentette, megállapitva, hogy hitelügyletet kötött, mig a sikkasztásért kéthavi fogházra ítélte.

— **Meghalt a zöldbaracktól.** Válságos állapotban szállitották be a kecskeméti kórházba Pataki Teréz 7 éves leánykát, aki szüleinek a szolnoki hegy 62. szám alatti gyümölcsöskertjében szombaton délután éretlen zöld barackot evett. A kórházban megállapitották, hogy a leányka rendkivül súlyos gyomormérgezést kapott a zöldbaracktól,a melynek magja ciánt tartalmaz és minthogy a barackfát a tavaszi permetezés során szombaton délután alaposan megpermetezték, a gálicos gyümölcstől rézmérgezést is szenvedett. A kórház orvosai különféle injekciókkal próbálkoztak, de a leányka vasárnap este kilenc órakor nagy kinok között meghalt.

x **Vidékre és helyben 4 és 6 személyes** modern kocsival személyfuvarozást vállalok. Temetési és privát furorok óránként 3 pengő. Telefon: éjjel-nappal: 34—37. Nádas.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE.

A búza 15 fillérrel olcsóbb.

A készárúpiacon a búza árát 15 fillérrel csökkentették. Rozsból 2100 mázsa kelt el. A sörárpa árat 50 fillérrel leszállitották. A takarmányárpa ára valt zatlan. A zab tartott. Tengeri 1050 mázsa kelt el, 10 fillér os kenéssel.

Búza tiszavidéki 77 kg 19.90—20.10, 78 kg 20.10—20.30 79 kg 20.35—20.55 80 kilos 20.45—20.65. — Felsőtiszai 77 kg 19.70—19.90 78 kg 19.95—20.15 79 kg 20.20—20.40 80 kg 20.35—20.55 rozs pestvidéki 20.30—20.40, rozs más származású 20.40—20.50, takarmányárpa elsőrendü 15.25—15.75, közepminőségü 14.60—15.00, sörárpa kiváló 20.00—21.00, prima 17.50—19.00 sörárpa 16.00—17.00, zab elsőrendü 16.70—16.85, középminőségü 16.60—16.70, tengeri 11.20—11.30, korpa 11.10—11.30, nyolcas liszt 14.—14.30.

UJABB ÁRESÉS A SERTÉSPIACON

A hétfői napon megtartott sertésvásárra felhajtottak 454 darab kövérsertést, melyből elkelt 44 darab, Sovány sertést felhajtottak 870 darabot, elkelt 156 darab. Árak élősuly kilogramonként értendők: hizlalóbeli nehéz 90—94 f, hizlalóbeli középnehéz 88—94 f, szedett nehézsertés 84—88 f, szedett középnehéz 82—86 f, könnyü 76—82 f, könyü 76—82 f, hussertés 85—90 f, sovány koca 90—95 f, süldő 95—120 f, választott malac páronként 24—32 P. Irányzat vontatott.

A DEBRECENI HENTES SZAKOSZTÁLY ÁRAI:

Karaj kilója 2.00 fillér, sódar csont nélkül 1.88 fillér, atrja 1.60 fillér, vekony oldal 1.48 fillér, bőrös farok 1.00 fillér, fej 60 fillér, köröm 50 fillér, s zsirszalonna bőrrel 1.66 fillér, bőr nélkül 1.70 fillér, háj 1.80 fillér, zsir 2.00 fillér, sós szalonna 2.00 fillér, tepertő 2.00 fillér, friss kolbász 2.20 P füstölt kolbász 2.60 fillér, paprikás szalonna 2.40 fillér kilója.

Ármegállapitó bizottság.

Gerendai Debrecen.
Sirkőgyár
Raktár: Hunyadi-utca 14.
Telefon: 30-24 és 19-47.
Gyár: Salétrom-utca 3.
Közvetlen behozatal Svéd- és Olaszországból. Készit sirköveket mindenféle gránitból és márványból, sirboltokat s temetői munkákat legolcsóbb árban. Kérjen díjmentes költségvetést és rajzot.

SPORT

Kudarccal végződtek a magyar-jugoszláv találkozók

Nem nagyon ment a Bocskai játékosoknak sem.

Vasárnap két fronton is találkozott a magyar—Jugoszláv válogatott: Budapesten az első garnitura, itt az eredmény keserves 1:1 arányú döntetlen, míg Belgrádban simán kikapott a második magyar garnitura 3:0 arányban.

Pesten a válogatottnak sehogy sem ment, csak pepecselt a kapu előtt, annál jobbak a Jugoszlávok. Az első félidőben Lesnik révén a vezetést is megszerzik. A második félidőben Teleki kiállt (állítólag megsérült, kiújult a sérülése) de inkább kitette a kapitány a csapatból és Toldi állott be, de ekkor sem ment jobban a csapatnak és Cseh révén csak nehezen tudott kiegyenlíteni. A jugoszlávok jó védő játékot mutattak be, a magyar válogatott legtöbbje formán kívül van. — Korányi volt a legjobb, Vágó is kielégített, Palotásnak nem ment jól, de körülbelül ez áll a többire is.

Belgrádban Finta és Hajdú is közepes teljesítményt nyújtott. A védelem gyenge volt és 0:0-ás félidő után a második félidő végén három gólt kapott be a magyar második garnitura.

Pontot adott le a Villanygyár a DEAC-nak

Nagy gólarányú győzelmek.

A vasárnapi amatőrforduló meglepetése: a vezető Villanygyártól pontot rabolt a lelkesen küzdő és javuló DEAC és most már csak egy pontra csökkent a Villanygyár előnye. Hátralevő mérkőzései: B. Turul Berettyóújfaluban, NyKISE Debrecenben és a DKASE. Mögötte a P. MÁV halad egy pont hátránnyal, hátralevő ellenfelei: DVSC Debrecenben, NyVSC Nyíregyházán, Karcagon a K. MOVE.

A többi bajnoki mérkőzések megfepetése, nagy gólarányú győzelmek, 8:2 6:2 5:2 5:1 5:0. A vasárnapi forduló eredményei:

Villanygyár—DEAC 0:0. Ha a DEAC mindig ilyen jól és lelkesen játszott volna, nem állana a kiesési zónában. A Villanygyár csatársora csődöt mondott, Takács, Bodonyi, Sárkány gyenge volt. A DEAC-ban Balassy kapus kitünő volt, jó a két hátvéd, Báthy, Hevessi és a fedezetsor is megfelelt, különösen Kézi. Szép, izgalmas mérkőzés. A Villanygyárban Fülöp, Bartha, Veress és Vörösss vált ki. Takács igen jól vezette a mérkőzést.

DVSC—Báthori SE 5:1 (3:0). A DVSC biztosan nyert. — Bernád 2, Kántor 2 (11-esből) és Papp góljával. Dr Thomas jó játékvezető volt.

PMÁV—DKASE 8:2 (3:1. Az első és utolsó gólt a DKASE lőtte, közben a ladányi csapat ontotta a gólokat a gyenge DKASE hálójába. A PMÁV ma is nagyon tud.

Textil—Bihari Turul 5:2 (3:2). Nem valami magas szinvonalú mérkőzés. A Textil erősen tartalékos és felforgatott volt, legjobbja Sebess, aki 4 gólt is lőtt egymaga.

Karcagon a MOVE 5:0 (0:0) arányban nyert a Nagykállói SE ellen. Mátészalkán az MTK 6:2 arányban az NyVSC ellen, mig Nyíregyházán a rangadó a NyTVE—NyKISE között az NyKISE 2:1 arányú győzelmével végződött. Az élen és a kiesési zónában bizonytalan a helyzet még mindig.

A bajnokság állása:

1. DVSE	23	20	1	2	88:15	41
2. PMÁV	23	19	2	2	84:28	40
3. DVSC	23	18	1	4	92:27	37
4. NyTVE	23	13	3	7	57:38	29
5. NyKISE	23	13	—	10	54:30	26
6. Báthory S	22	11	3	8	50:44	25
7. Textilgyár	22	10	3	9	43:39	23
8. MTK	21	9	2	10	41:59	20
9. KMOVE	23	9	2	12	47:67	20
10. NyVSC	23	6	5	12	37:52	17
11. DKASE	23	4	4	15	28:67	12
12. DEAC	23	3	5	14	37:65	11
13. Turul	23	2	5	16	19:70	9
14. NSE	23	2	4	17	23:97	8

BUSE UJRA AZ ELSŐOSZTÁLYBAN.

A II. osztályú bajnokság során a BUSE 2:1 arányban nyert a Klinika AC ellen s most már, ha utolsó mérkőzését el is veszíti a DVSC II. ellen, akkor is bent van az elsőosztályban. A BUSE lelkes játékával és végig sportszerű küzdelmével és viselkedésével rá is szolgált erre.

DEAC II.—DMTE 1:1. DVSC II—Bihari Turul 6:2.

A Villanygyár az ifjúsági bajnok. A Téglaskert 3:1 arányban nyert a DEAC ifjúsági ellen és így a Villanygyár ifjúsági lett a bajnok, illetve csoportgyőztes.

A Phöbus 5:1 arányban nyert vasárnap a III. kerület ellen, bajnoki mérkőzésen.

Budai 11 3:1 arányban kapott ki Zágrábban a HASK-tól. Wienben a skót—osztrák mérkőzés 1:1 arányban döntetlenül végződött. A skót válogatott csalódást keltett. A Szeged FC Nagyváradon a NAC ellen 4:0-ra győzött.

Az Európa ökölvivó bajnokságban Milánóban Énekes bajnok lett. Mándi egy második helyezést ért el. Általában jól szerepeltek a magyar ökölvivók, több harmadik helyezést is értek el.

HADSEREG KUPA.

Folyó hó 12 napján, 16 órakor a DVSC pályán (Diószegi út) mérkőzik a Hadsereg Kupa selejtező mérkőzéseit során a debreceni repülőtéri csendőrkülönítmény csapata a 12 nyíregyházi gyalogezred csapatával. A repülők összeállítása: Orszó, Radics, Papp, Galambosi, Erdélyi, Tóth, Hevesi, Szabó, Bihari, Orosz, Bruckner.

VÁGÓ MÉGIS A HUNGÁRIÁÉ LESZ?

Rajta kivül Gyulai és Berecz is eladási listára került.

Pesti hírek szerint három játékosát helyezi idény végén eladásra a Bocskai: **Vágót, Gyulait és Bereczet.** Vágó iránt — híreink szerint — ismét a Hungária érdeklődik, mert a válogatott hátvéddel óhajtja a csapatát a KK-ra megerősíteni.

NYILT-TÉR

FELHIVÁS.

Nagy Sándor, Debrecen, Timár u. 22. szám alatti fűszerüzletét megvettem, esetleges hitelezők 8 napon belül jelentkezzenek, mert későbbi jelentkezést figyelembe nem veszek.

Kiss Imre fűszerkereskedő, Bihar megye, Furta.

x Szegény és gazdag egyformán adakozzék az országzászló felállitására.

Pillangó

Irta: Móricz Zsigmond

(29. folytatás.)

Jóska megérezte a levegőt.

Mentegetőzni kezdett.

— Hajnalban értem jött Jóna uram, ki kellett vele menni a tanyára, csak most jöttem be.

Ivvel leült Zsuzsikához ugyanarra a székre, úgy, ahogy szokott.

Fagyos csend volt. Még Andris is elhallgatott, búsult.

— Milyen tanyára, — kérdezte élesen az öregasszony, aki a suton ült hátul.

Jóska az éles hangra megzavarodott.

Már rá is ragadt a hangulat. Nyersen mondotta:

— Marótick.

Ere mindenki ránézett, még Zsuzsika is, olyan mozdulatot tett, mintha ragályos beteg volna, akitől menekülni kell, hát mégis igaz?

Az öregasszony felállt s előrerontott a szoba közepéig.

— Hát Darabos úr azt akarom mondani, hogy tudom én, hogy maga a Maróti-tanyán járt, de az nekünk semmi, Darabos úr. A mi lányunk szegény jány, szegíny emberhe való, nem akarjuk, hogy aztán a maga szülei lenézzék.

Jóska sápadt lett, felállott, várt, senki se jött segítségére. Rápillantott az öreg Hitvesre, aki konokul pipázott, Andrisra, aki hallotta is, meg nem is, a maga bánatától, Zsuzsikára, aki fejét lesütve ült a szék sarkán.

Megfordult vele a világ, felemelte az öklét, szerette volna magát, vagy mást főbe ütni.

De csak ennyit mondott rekedten:

— Hát akkor Isten áldja meg némasszony.

Az öregasszony nagyon gyorsan így szólt:

— Isten áldja meg Darabos úr.

És Jóska elment, mint a leforrázott eb. A cigányok nagy szemet meresztettek s rá kezdték a Rákóczi-marsot.

16.

— Az Isten pofozza meg, valahun egy vénasszony van a világon, — káromkodott Jóska, csúnya, debreceni nyelvével — nem elég nekem a magam annyával, nagyannyával harcolni, iszen ha hazamegyek, ahho kipest még a pokol is menyország! De meg még a más annya is nékem ugrik, mint a tigris!

Felismerte a Rákóczi-marsot, amit a lakodalom, bál végén szoktak húzni.

— Kimuzsikáltat engem? egész világ csúfjára! Egész Debrecenben csak én rajtam fog röhögni?

Rettenetesen dühös volt, gyűlölte még az emlékét is ennek az egész ismeretségnek. Az arca égett könnyes volt a szeme, borzasztón szerette volna dühét kitölteni valakin, utóvégre mégse puja, akivel így lehessen elbánni.

De nem látott más ellenséget, csak a híres, vén talygást, Kállai uramat, aki elakadt a homokban és iszonytatóan verte nagy sovány egyetlen lovát az éjszakában.

— Minek bántja kend azt a szeginy jószágot!

Kállai uram megállott, ránézett, egyet szuszantott.

— Mit sajnálod, hé — mondta — úgyis lehúzzák rúla hónapután a frakkot!

Avval újra kezdte a ló biztatását.

— Gyi, a bűr essen le rúlad!... pihentetem mán...

Avval hagyta egy kiest leihegni a szegény párát.

Jóska nézte egy darabig, akkor aszonta:

— Gyűjjik csak, emeljük ki neki a talyigát!

— Fogta a kapát, kezébe nyomta az öregnek, ő is egy rúdat vett s neki vetették vállukat a kerekeknek.

Azok lassan engedtek, s egy kis dombocskára zökkentek.

— Gyi, — ordította el magát a talyigás és a ló megindult a nehéz teherrel a homokos úton.

— Majd még minesztránsokat tartok neki ezután. Azir lú. Nem pap. Hogy húzzik!

(Folytatjuk.)

x A debreceni országzászló mindenkié, adakozzék rá minden debreceni!

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMTATVÁNYOK alábbi szövegekben a kiadóhivatal pénztáránál, darabonként 10 fillérért kaphatók:

Pince kiadó.
.....hold föld eladó.
Raktárhelyiség kiadó.
Üzlethelyiség kiadó.
Ez a ház eladó.
Kiadó lakás 1 2 3 4 6 szobás

Szenzációk
1 db füleskosár
1 db kenyérkosár
1 óriás dobez cipőkrém
5 levél kályhafény kelével
tételenként
25 fillér
Benyáts
Áruház.

Levelezés

Tenniszpartnereket keresünk. Fényképes leveleket „3 16 éves kislány" jeligére" a kiadóba. 1782

Alkalmazást nyer férfi

Ügyes borbélytanuló felvétetik, vasúti fodrász, — nagyállomás. 1776

Kifutófiú felvétetik, Grósz Jenő, Piac ucca 51. 1768

Kifutófiút, ki kézügyességgel rendelkezik, felvesz Simon laboratórium, Miklós u 27. szám. 1764

Kifutófiú felvétetik, Vágó László fűszerkereskedésében Teleki ucca 71. 1789

Alkalmazást nyer nő

Müvelt gyermekszerető bejáró gyermekbont 5 éves és 8 hónapos kis leányom mellé keresek. Foglalkoztatása reggel 8-tól este 8 óráig; reggeli, ebéd, uzsonna, vacsora és készpénz fizetés mellett. Jelentkezés d. u. 2—3-ig Maróthy Gy. u. 18. 1532

Munkásleányt, vagy fiút, szódavízgyárba felveszek Csapó ucca 28. 1777

Egy ügyes bejáróleány azonnal felvétetik, Timár ucca 29. szám. 1775

Ügyes bejáró mindenesleány felvétetik cukrászdába. Damó cukrászda, szinházi átjáró. 1766

Fényképezőgépek

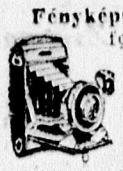

foto anyagok Takarékosságra is. **Ungár látszerész és** fotoszaküzletében, Széchenyi u. 1. szám. 317 7. 15

Férfi szabósághoz

kézimunkásleányok felvételnek. Csapó utca 39. sz., Csordás. 1746

Jól főző

mindenes, vagy bejáró, kis háztartáshoz azonnal felvételik, Hatvan utca 6., földszint 16 ajtó. 1769

Bejáró

takarítónőt keresek azonnalra. Révész tér 1 A. sz., I. emelet. 1751

Mindenes bejáróné

aki főzéshez is ért, — hosszú bizonyítvánnyal 15-ére felvételik. — Czeizler tanítónál, Miklós utca 11. sz. 8 ajtó. 1773

Segéd-

és kézilányok azonnalra felvételnek, Grünvald Duci női divatterében, Széchenyi utca 11. szám. 1765

Főzni tudó

mindenesleány, jó bizonyítvánnyal felvételik, Bernáth Sándor, Ferenc József út 26 A. sz. IV. szám. 1763

Középkorú

több asszony, kis gyermekhez azonnali belépésre felvételik. Ungvári cukrászda Péterfia I. szám. 1758

Bejárónőt

rendest, parketthez értőt, 15-étől, délelőttre felveszek. Péterfia 39. 1757

Hölgyfodrász-

kisasszonyt felveszek, püspöki palota. Nagy. 1756

Idősebb

bejárónőt azonnal felveszek, Poroszlai út 37 1755

Jómegjelenésü

kenyereslányokat keres a nagyerdei Vigadó. Jelentkezés a Vigadóban, délelőtt, munkakönyvvel. 1788

Egy gépen

varrni tudó leány felvételik, Szilágyi böröndös, Simonffy utca 5. szám. 1780

Ügyes,

önállóan dolgozó varró leányt, állandó munkára felveszek, Kovács Margit, Bethlen utca 23. szám. 1784

Ajánlat

Magyar,

keleti szőnyegek vétele eladása Izsáknál, Piac 58. Kedvező fizetési feltételek. 1. 5. 11

Zománctűzhelyet

felelősséggel készít, bármilyen színben, szépen, Levencsik, Árpád tér 17 993 5 28

Pünkösdre

fehér kalapok nagy választékban, olcsó árban Aranynál, Sas utca 4. 1779

Költözködés

alkalmával villanykörtéit 20 fillérért beceseréljük. Villanykörte 80 fillér. Mindent cserélünk Vagyonmentő. Hunyadi u. 18. 1522 5. 2

Gyári maradékban

legszebb ujdonságok csoda olcsón, dr Révésznél, Piac 42. szám, Pannonia udvarban. 1772

Takaréktűzhelyek

majolikás, nagyobb úri háztartáshoz alkalmas egyszerűbbek is kaphatók, Kandia utca 15. 1771

Köttessen

fürdőtrikót legmodernebb formában Kálmánnénál, Piac utca 89. szám. 1783

Figyelem!

Mindenki, aki nálam 4 pengőért villanyvonulálást készíttet, gyönyörű művészi fényképpel meg lesz örökítve. Szabóné Todrászaában, — Miklós utca 7. 1043 5 13.

Poloskairtás

lakások átvizsgálása felelősséggel, Kiss, Kigyó 5. Csapó felől. 1237 6. 2.

Tizennyolc éve

közmegelégedésre jutányos áron szolgáljuk a cserépkályhát vásárló közönséget. A rakás Hardimut-rendszerre s tisztítás. — Zephir és mindennemű folytonégő kályhák szakszerű javítása. — Gschmeidyné, Timár u. 17. sz., telefon: 13—41. 1918 7. 8.

Némethy cipőüzem,

Simonffy utca 2. sz., fájós lábakra gyógycipőket, ludtalpbetéteket s mindennemű javítást szakszerüen készít. 1002 5. 5

Ollatlan és ollott mész,

cement és minden építési anyag legolcsóbb a Debreceni Műkőgyárnál, Fürdő utca 2, telefon: 10-93. 1572 vv

Vágó Sándor

férfi ruha és női kabát áruházában, **Csapó u. 10. szám,** a tavaszi öltönyök, raglánok s női felöltők megérkeztek. 124 5 25

Olcsóbb

a Likalit faszénkocka, tél kg 20 fillér. Kapható Grünfeldnél, Hatvan 21. Kaufmannál, Csapó 29. 667 5. 25

Cianoztasson

bizalommal — CSALA cianozó vállalattal, Rákóczi 9., telefon: 14-27. 1430 6. 2

Festés,

cipő, retikül, öv, stb, vallanygéppel fest Nagy Károly, Batthyány u. 10 szám. 1821

Arctisztátalanságoktól

megszabadulhat évtizedes tapasztalataimmal kiválasztott kozmetikumok által. Földes, Vigmozi bejáratnál. 1647 vv.

NAGY SÁNDOR INGATLANIRODA CSAPÓ UCCA 27. SZ. FELHIVÁSA:

Ne fizessen többé lakbért!!!

Tisztán lakbéréért házat szerezhet. Legelőnyösebb bankkölcsönnel havi részletre vegyen házat a város minden részében!

H Á Z A K:

UCCA	ÁRA	□ÖL
Hétvezér	9.000	700
Oláh Károly	7.500	337
Gróf Leiningen	6.000	246
Jánosi	4.400	89
Böszörményi	4.400	300
Magyar	4.400	463
György	4.000	300
Kárd	3.500	306
György	3.000	150
Fancsovics	3.000	200
Basahajlom	2.500	644

T E L K E K:

Vilmos császár sarok	5.500	414
Apafi	2.400	88
Apponyi	2.400	563
András	800	300

Teljes ellátás

Kellemes lakás

finom koszt, Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapszámra,** Ferenc József út 59. sz. Telefon: 23—39. szám. 1397 6. 2.

Autó, motor kerékpár

Kerékpárját

átzsírozza, tökéletesen javítja. Alkatrész raktáron, Nagy István, Széchenyi utca 6. 668 5. 22.

Kerékpárkölcsönzés

varrógép és gramofon javítás olcsón SZALAI műszerésznél. Hatvan utca 17. Alkatrészek olcsón. 875 5. 28

Bútor

Eladó

új konyhaberendezés, s fehér szekrény, használt hálószoba, konyha Vendég utca 79. 1749

Atadó üzlet vendéglő

Vendéglő

olcsó bérrel, forgalmas uccában kiadó. Cim a kiadóban. 1761

Üzlet, műhely raktárhelyiség

Italmérési

célra üzlethelyiséget keresek. Cim a kiadóban. 1760

Kiadó lakás egyszobás

Egyszobás,

komfortos lakás kiadó augusztus elsejére Mester utca 29. sz. 1786

Kiadó lakás kétszobás

Kétszobás

komfortos lakás kiadó augusztus 1-ére, Mester utca 29 1787

Kiadó

két szoba, előszobás uccai lakás, mellékhelyiségeivel, Nyil u. 2. szám. 1770

Kiadó lakás háromszobás

Háromszobás,

udvari parkettes lakás, minden mellékhelyiséggel (fürdőszoba felszerelés nélkül) június hó elsejére, esetleg azonnal is, havi hatvan pengőért kiadó. Egész nap megtekinthető. Arany János utca 35. szám, második lakás. 1002 vv

Kiadó lakás nagyobb

Parkettás

táncterem, három mellékhelyiséggel — kiadó. Erdeklödni a háztulajdonosnál, Péterfia 39. 642 5 21.

Négyszobás

uccai, fürdőszobás modern lakás, fásított udvarban, augusztus 1-től kiadó. Rákóczi utca 35. 1631

Butorozott szoba

Bútorozott

szoba, ellátással 45 pengőért kiadó. Csap utca 26. szám. 1677

Bútorozott

uccai szoba, különbejárattal, azonnal is kiadó. Kossuth utca 22. II. emelet. 1778

Lépesőházi

feljárattal uccai bútorozott szoba kiadó, Rákóczi utca 9. 1762

Különbejáratú

bútorozott udvari szoba kis előszobával kiadó. Bethlen utca 11. 1752

Bútorozott

kicsi szoba kiadó. Bútorok, székek eladók. Szent Anna utca 5. sz. udvarban balra. 1785

Elveszett

Elveszett

szombaton délután egy fekete bőrtárca iratokkal. Megtaláló pénzt megtarthatja csak az iratokat adja le a kiadóba. 1748

Vegyes

Grafológusnő

lelki klinikáján mindent megmond. Felvilágosít, tanácsot ad. Széchenyi u. 43. 1618

Ingóságvétel

Ha elköltözik

bútorait, szőnyegeit s dísztárgyait, stb rendes áron értékesíteni akarja, jöjjön az Ingóságközvetítőbe, ahol annak az árát azonnal készpénzben ki is fizetik. Hagyatékok becslését vállaljuk, Kálvin tér 19 (püspöki palota), telefon: 11—99

Veszek

jó állapotban levő gyermekkocsit. Böszörményi út 5. C. ajtó 1. 1759

Pénzt adok,

bútorért zálogjegyért, padláslomért, mindenféle ingóságért. Hivásra jövök. Barnáné, Csapó utca 16. telefon: 32-11 119

Ingóság eladás

Minden elképzelhető

antik s modern bútorok szőnyegek, dísztárgyak, festmények, előszoba, s iroda és konyha bútorok meglepő olcsó áron kerülnek eladásra az Ingóságközvetítőben, ref. püspöki palota, telefon: 11—99

GYERMEKKOCSI modern alig használt, valamint jókarban levő KERÉKPÁR olcsón eladó. Vargakert, Déli sor 21. szám. 2001

Negyvenkettes

rakodó kaptárok mézes bödönök, műlép és kiépített keretek olcsón eladók. Kishegyesi út 21. szám. 1774

Fagykárok,

ellen égessen kátránypapírt. Mázsája 1.50 fillér. Eötvös utca 11. sz. délután. 1767

Eladó

egy 300 literes fűthető fürdőkád. Kigyó utca 3. szám. 1753

Modern hálók,

hajókoffer, ebédlő, úri szobák, varrógépek, írógépasztalok, konyhaberendezések, írógép, ebédlő szőnyeg, szelonok, Dógeafeld tér 6 123

Jégszekrények

sörapparát, hálók, ebédlők, kombinált szobák, írógépasztalok, hármas szekrények, szelonok, varrógépek, borbélyberendezés, eladók. Széchenyi 6. 124

Gazdasági eszközök

Permetezőhordók

szőlőprés, boroshordók gulyadézsák, kútvelrek eladók, Nap utca 4. 1750

Eladó házhely

Olcsó házhelyek

eladók a Luther és Kuruc uccák sarkán Felv ágositást ad dr csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy u. 12. sz., I. emelet. 1231 vv

Közműves villatelkek!

25 éves adókedvezménnyel, Simonyi ut mentén, megállóhoz közel rendkivül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön átvállalásával eladók — Felvilágositást ad: délután 5—7 óráig dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy utca 12. 1575, vv

Eladó ház

Családiház,

eladó, adómentes 6250 P. Gyár uccа 12. szám. Postakert. Értekezés Deák Ferenc uccа 19. asztalosnál. 828 5 9.

Eladó

Miklós utca 26. számu két 3 szobás lakásból álló ház. 1586

Családi ház

két uccára fronttal sürgősen eladó. Borz uccа 14. 1644

Eladó

jókarban levő családiház, 42 év óta tennálló hentesüzlettel, teljes felszereléssel, Kút u. 80. 1781

Eladó föld

Eladó

II-Szoboszlón a fürdő közvetlen közelében a „Bánom" szőlőkertben, az ORTE gyógyházzal szemben, 200 négyszögöl szőlőföld. Értekezni lehet: özv. Ludmann Elemérnénél, Hajdú-Szoboszlón VI. tized. Luther uccа 2. szám. 674 vv.

Eladó

harminchárom holdas tanyás birtok Halápon. Értekezni Boldogfalva utca 10. 1428

Eladó állatok

Tizenhárom drb

prima hízott egyéves mangalica eladó. Halápi csárda. 1754

Felelős szerkesztő: PALFY JÓZSEF

Hajdúvármegyei Könyv- és Lapkiadó Rt., kiadása.